Ára 4 lej.

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVÁR, 1949 június 12, vasárnap. VI. ÉVFOLYAM, 134. SZÁM.

Hadüzenet a babonáknak

Százezer éve is van már annak, hogy az ősember barlangja előtt ült és gyökereket majszolt. Hirtelen szél kerekedett, az égen fekete viharfelhők gomolyogtak. A fák koronái recsegve hajladoztak a viharban. Vakító fények cikázását hatalmas dörrenések kisérték. Az ősember ijedten huzódott barlangjába. Minden porcikájában reszketve kémlelt ki a barlang sötétjéből. Borzongva látta, hogy az iménti nyugalom megváltozott: hatalmas fákat tépett ki tövestől a tomboló szélvész, fülsiketitő dörrenések rázkódtatták meg a földet. Mintha minden összeakart volna omlani a barlangba bujt ősember körül.

A természeti erők vad játékát, tombolását nem értette meg az ősember. Minden tudása kimerült abban, hogy táplálékul szolgáló gyökeret kaparásszon, gyümölcsöt szedjen és egy-egy vadállatot a bőréért és husáért elejtsen. Minden életbölcsessége ezekre a dolgokra korlátozódott. Az ősidők sötétségében nem ismerhette a természet titkait. A természet jelenségei, mint például a szélvész, a vihar, a villámcsapás, a menydörgés rettegéstkeltő titokzatosságok voltak a számára. Ezekre a titokzatos dolgokra azonban mégis kellett valami magyarázatot találnia. A villám egy pillanat alatt porrá égetett egy olyan óriási fát, amelynek ő, az ősember, egy vékony ágát sem birta letörni. Vajjon gondolhatott-e másra, mint arra, hogy a számára fölfoghatatlan jelenségek előidézői a mindenható szellemek. Érthető tehát, ha az egyszerü ősember a mindenható szellemek hatalmától való félelmében igyekezett a haragvó szellemek jóindulatát megnyerni. Ugy vélte, hogy varázsszavakkal távoltarthatja magától a szellemek rontását. Már akkor is voltak élelmesebb, ravaszabb emberek, akik elbitettek a természeti erőktől rettegőkkel, hogy ők jóviszonyban vannak a szellemekkel és módjukban áll megóvni a törzset a veszélytől. Ezek voltak az első varázslók. Szolgálataikért természetesen hasznot csikartak ki. A törzset óvó varázslónak egész nap a haragvó szellemekkel kellett társalognia. Nyilvánvalóan nem várható el tőle, hogy veszedelmes és fáradságos vadászaton vegyen részt, vagy a barlangoduktól messze elbarangoljon holmi gyökérkaparászásra. Azt csinálják csak azok, akikre haragszanak a szellemek. Mi történne ezekkel a szerencsétlenekkel, ha vadászás közben valamelyik megvadult ősállat széttaposná. Ki engesztelné ki akkor a haragvó szellemeket? Igy okoskodott az ősvarázsló és ravaszságával a természet erőit ugyan nem tudta megfékezni, de szép lassacskán varázslói minőségében különböző előnyöket csikart ki ősembertársaitól.

Ebben az ősrégi időben születtek a babonák és ostoba hiedelmek. Az emberi tudás egészen kezdetleges volt. Az emberek butaságával varázslók, szellemidézők és más szemfényvesztők éltek vissza. A társadalom fejlődése azonban nem állott meg ezen a kezdeti fokon. Az ember agyrendszere is fejlődött. Bővültek az emberek tapasztalatai. A termelőeszközök tökéletesedtek. Gondolkodók, bölcsek kutatták a természet titkait. Az emberi tudás gyarapodott. És változtak a társadalmi rendszerek. A rabszolgatartó elnyomta és kizsákmányolta a rabszolgát, a földesur a jobbágyot, a tőkés a munkást, a földesur a dolgozó parasztot.

Azt hihetnők, hogy az emberi tudás gyarapodásával az ostoba hiedelmek eltüntek. Sok el is tünt, mások azonban megmaradtak. A babonák, hiedelmek terjesztése a mindenkori elnyomók büne. Az elnyomók nemcsak fegyverekre támaszkodnak. A tömegek kizsákmányolására más eszközt is igénybe vettek. Ilyen eszköz volt a kizsákmányoltak szellemi sötétségben, tudatlanságban való tartása. A szellemileg elmaradt embert könnyebb elnyomni, rabigába törni, mint a tisztánlátót. Ezért az uralkodó osztályok a történelem folyamán mindig is támogatói voltak a babonák terjesztésének.

Az emberek tudatlansága folytán sokféle babona, hiedelem, kóruslás van még napjainkban is. Vidékenként másmás babonáról lehet hallani. A kisértetjárástól a lekopogásig. A tőkés-földesuri kizsákmányolók büneképpen a babonás szokások főleg a falvak szegényei között léteznek még. A multban a földesuraknak, meg a zsirosgazdáknak nem állott érdekükben a faluban kulturát és tudást terjeszteni. Nem volt szükségük a müvelt, ismeretekkel rendelkező parasztokra. A falu szipolyozóinak engedelmes, babonákban, kuruzslásokban hivő robotosok kellettek, nem öntudatos, a természeti és társadalmi jelenségeket helyesen megitélő emberek. Mit fájt az a tőkés rendszer urainak, hogy a falu dolgozó népe testi és szellemi nyomoruságban sorvad. Nekik csak uralmuk fenntartása volt a fontos. Igy érthető, ha a babonák még ma is hitelre találnak egyes falusi rétegeknél.

Minden természeti jelenségnek megvan a maga tudományos magyarázata. A természetnek és a társadalomnak nincs titka a tudomány előtt. Csak a tanulatlan ember hisz kisértetjárásban, a szerencsétlenséget hozó fekete macskában, vagy abban, hogy a beteg tehén tejét elapasztották a szemmelverő boszorkányok. A nyomoruságban senyvedő, kizsákmányoltságban élő szegények kiszolgáltatottságukban, jogfosztottságukban, szellemi elmaradottságukban nem látták bajaik, szenvedéseik társadalmi okát. Ezért minden nyomoruságukat rontó boszorkányok, holt lelkek kisértetjárásának, szemmelverésnek, fekete macskának tulajdonitottak. Ha egyetlen sovány tehénkéjük elhullt, azt nem azzal magyarázták, hogy nem volt pénzük állatorvosra, hanem az uton átszaladó fekete macskával, amely egy dühös komondor elől iszkolt éppen.

Nem célunk azt a sok balgaságot felsorolni, amennyit a tanulatlan, elmaradt emberek hisznek. Rengeteg babona és hiedelem között azonban egyetlen egy sincs, amelyre a tudományosan gondolkodó ember meg ne tudná adni a megfelelő magyarázatot. A babonákban hivő ember vajjon miért ijed meg éjszaka a szobában, ha a szekrény felől reccsenést hall? Talán szellemek járnak a szobában? Dehogy! Azért vél szellemeket, mert nem ismeri a fa tulajdonságát. Nem ismeri azt a fizikai jelenséget, hogy a tárgyak hidegben összehuzódnak, melegben kitágulnak. Ilyen fizikai tulajdonsággal rendelkezik a deszkából összeállitott szekrény is. A hőmérséklet változására tágul vagy szükül. Ezért recseg. Ezt minden elemi iskolát végzett gyermek tudja, csak a babonás ember nem.

A babonás félelem terjesztéséhez sokszor olyan szülők is hozzájárulnak, akik maguk nem hisznek a babonákban. Egész tévesen azt gondolják, hogy helyes fegyelmezési módszert használnak, ha a gyermeküket vasorru bábával, seprőnyélen lovagló boszorkánnyal ijesztgetik. A fogékony gyermeki lélekbe mélyen begyökereznek az ilyen képzetek és később már nehéz kiirtani azokat, mert az idegek mögött ott lappang a rettegés, az iszony. Ehelyett minden szülő már idejében nevelje gyermekét a természet és a társadalom jelenségeinek helyes érzékelésére.

A szellemi sötétség és minden babona a kizsákmányolóknak kedvez. Ők huznak hasznot belőle. Ezért nem véletlen, hogy éppen most, az osztályharc éleződésének, a szocializmus épitésének szakaszában a dolgozó nép ellenségei képtelennél képtelenebb babonákat terjesztenek és undoritó zagyvaságokat eszelnek ki. A kizsákmányolók nem átalják az olyan badarság utnak inditását, mint a gumimenyasszony vagy az égigérő gyertya. Minden józanul gondolkodó dolgozó tisztában van azzal, hogy az ilyen otromba ostobaságokat a hatalmukat visszaáhitozó kizsákmányolók agyalták ki, hogy a vak hiedelmekre hajlamos rétegeket megfélemlitsék, figyelmüket az osztályellenség mesterkedéseiről és az épitő munkáról elvonják. Ezt a célt szolgálja a különböző szekták „reszketése“ és „jövendölése“. A háborus uszitók és hazai ügynökeik állnak az ilyen tervszerüen terjesztett zagyvaságok hátterében. Céljuk a dolgozók harcát lankasztani és a szocializmus épitését gátolni, a béke táborát gyengiteni.

A babonák ellenszere: a tudományos gondolkodás. Ezt minden dolgozó ember elsajátithatja városon és falun egyaránt. Mindössze csak olvasni, tanulni kell. Országunkban még sohasem volt ennyi alkalom a müvelődésre. Olcsó népszerü tudományos füzetek százezer számra kerülnek ki a nyomdákból. Dolgozó földmüveselnk vegyék kezükbe ezeket a felvilágositó müveket. A legtöbb boszorkány- és szellemüzés: a tanultság, az olvasottság. A szellemi elmaradottságnak, minden babonának és kuruzslásnak harcot kell üzennünk. És Népköztársaságunk a Román Munkáspárt irányitásával, harcot üzen, mert a szocializmus annál hamarább valósul meg, minél több tanult és világosan látó dolgozó épiti.

LÁZÁR JÓZSEF.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fontos rendelkezések a tanév befejezéséről és az évvégi vizsgákról

A közoktatásügyi minisztérium az évvégi záróvizsgákkal kapcsolatban a következő tájékoztató közleményt adta ki:

Az I., II., III., IV., V., VI., VIII., IX.; X., illetve a müszaki és pedagógiai iskolák I., II., III., évfolyamaiban a tanitás junius 15-én, szerdán ér véget, a VII. és XI., valamint a müszaki és pedagógiai iskolák IV. évfolyamán junius 10-én, pénteken a tanitás már befejeződött.

Az I., II és III. osztályok nem tesznek évvégi záróvizsgát, a többi osztályok pedig a következő utasitásoknak megfelelően vizsgáznak: a IV., V., VI., VIII., IX., X., valamint a müszaki és pedagógiai iskolák I., II. és III. évfolyamainak tanulói junius 16—23 között vizsgáznak.

A középfoku iskolák VIII., IX. és X., valamint a pedagógiai iskolák I., II., III. évfolyamainak a mennyiségtan és román nyelv irásbeli vizsgatételeit a közoktatásügyi minisztérium megküldi az iskoláknak. A müszaki iskolákban az irásbeli vizsgatételeket a vizsgabizottság állapitja meg.

Az egész országban junius 16-án reggel 8 órakor kezdődik az irásbeli vizsga mennyiségtanból, ugyanaznap délután 4 órakor pedig a román nyelv irásbeli vizsgája.

Azokban a középfoku és pedagógiai iskolákban, amelyekben az előadás az együttélő nemzetiségek nyelvén történik, a mennyiségtanból és a román nyelvből az irásbeli vizsgákat a fenti rendelkezéseknek megfelelően tartják meg. Az anyanyelvből az irásbeli vizsgát junius 17-én reggel 8 órakor tartják meg, a vizsgatételeket pedig a közoktatásügyi minisztérium küldi meg az iskoláknak.

Abszolváló vizsgák

a) A VII. osztályban a tanulmányokat befejező vizsgákat (abszolváló vizsgákat) junius 14—20-ika között tartják meg. A vizsgát a tanulók az iskola igazgatójának vagy megbizottjának elnöklete alatt müködő bizottság előtt teszik le.

b) A középfoku iskolák XI., illetve a müszaki és pedagógiai iskolák IV. évfolyamának tanulói junius 24—30-ika között tesznek abszolváló vizsgát.

A középfoku és pedagógiai iskolák XI. osztálya abszolváló vizsgájának irásbeli részét junius 24-ikén tartják meg, mégpedig reggel 8 órakor a mennyiségtanból, délután 4 órakor pedig a román nyelvből lesz irásbeli vizsga. A müszaki iskolákban az irásbeli tételeket a vizsgabizottság határozza meg. Azokban a pedagógiai iskolákban, amelyekben a tanitás az együttélő nemzetiségek nyelvén történik, a mennyiségtanból és a román nyelvből a fenti rendelkezéseknek megfelelően vizsgáznak. Az anyanyelvből junius 25-ikén reggel 8 órakor kezdődnek meg a vizsgák, a vizsgatételeket pedig a közoktatásügyi miniszter küldi meg.

A VIII. osztály és a müszaki, valamint pedagógiai iskolák I. évfolyamainak felvételi vizsgáit junius 24-ikén tartják meg. A tanulók bizottság előtt vizsgáznak.

Junius 24—26-ika között orvosi vizsgálatot tartanak és felülvizsgálják az okmányokat. Junius 27-ikén az egész országban megtartják a felvételi irásbeli vizsgákat. A szóbeli vizsgát folytatólagosan, legkésőbb julius 2-ikáig tartják meg, amikor a vizsgákat be kell fejezni.

Felvételi vizsgára állhatnak azok, akik betöltötték 16-ik életévüket és ebben az iskolai évben befejezték a VII. osztályt. Ez alól a rendelkezés alól csak kivételes esetben, a tanügyi ügyosztály javaslata alapján lehet eltérni.

A középfoku esti tanfolyamok

később kezdték meg a tanitást és igy az előadásokat is később lehet befejezni. Az évvégi záró- és abszolváló vizsgák irásbeli tételeit a vizsgabizottságok állapitják meg. A vizsgák idejét később állapitják meg.

Azokban a *klasszikus iskolákban és középfoku iskolákban*, amelyekben még ebben az évben irodalmi szakot is előadnak, a román nyelvből az irásbeli vizsgát ugyanugy tartják meg, mint a többi középfoku iskolákban. A mennyiségtan helyett latinból kell vizsgát tenniök. A latinnyelvü irásbeli vizsgatételét a vizsgabizottság határozza meg.

Hogyan dolgozzék az üzemi levelező?

Hatalmas, országépitő szerepe van az üzemi levelezőknek a tapasztalatcsere, a szocialista versenyek, a hibák kiküszöbölése szempontjából

A SZAKTANÁCS KISTERMÉBEN gyülekeznek a Herbák János, az Unirea, a CFR és az Ady üzemek dolgozói. Az üzemi levelezők ujjászervezéséről lesz ma itt szó. A jelenlévők a multban is dolgoztak az Országos Szaktanács Bukarestben megjelenő magyarnyelvü lapjának, a „Szakszervezeti Élet"-nek. A munka azonban az utóbbi időben ellanyhult, a levelek ritkábbak lettek. Ezért van szükség a mai megbeszélésre, melyre Bukarestből a „Szakszervezeti Élet" egyik szerkesztője, Szathmári Ilona érkezett Kolozsvárra, hogy itt ujból felvegye a kapcsolatot a lap levelezőivel s ezt a kapcsolatot továbbépitse és kimélyitse. Mert az üzemi levelezők munkája sohasem volt olyan fontos, mint éppen ma, a szocializmus épitésének korszakában. Ezt a munkát sokan nem is értékelik kellőképpen, nem mérik fel fontosságát. De a mai értekezleten, amikor egymástól tanul szerkesztő és levelező, teljesen kibontakozik az üzemi levelezők feladatának nemcsak fontossága, hanem épitőereje is. Fontos, elhatározó az értekezlet a további munka szempontjából. Tanulság nemcsak a „Szakszervezeti Élet" levelezőinek, hanem minden üzemi levelezőnek.

FŐLEG FIATALOK ülnek a kisteremben, ceruzájuk sebesen siklik jegyzetfüzetükben. De vannak öregek, őszhajuak, barázdás arcuak is. Némelyek egyenesen az üzemből jöttek s a vasuti főmühely, vagy a Herbák János gyár hatalmas géptermei után bizonyára szüknek találják a kis termet, ahol most munkástársaikkal találkoznak. Egy munkás jegyezte ezt meg és hozzátette:

— A termelő mindennapi munka mellett sokan mellékesnek, vagy kissé feleslegesnek találják az üzemi levelező munkáját. Pedig ami itt, ebben a kis teremben történik, az rendkivül fontos, nem csak a Szakszervezeti Tanács országos lapjának, hanem az egész ország termelő munkájának szempontjából is.

Szavait, meglátását igazolják a bukaresti kiküldött világos, közvetlen mondatai is. Feszülten figyelik, jegyzik, amt mond.

SZTÁLIN SZAVAIT idézi elsősorban a kiküldött szerkesztő. Sztálinét, aki azt mondotta, hogy az üzemi levelező a proletár közvélemény parancsnoka. És ez igaz, ezerszeresen igaz. A szakszervezeti ujságnál, vagy bármely más ujságnál nem a szerkesztői munkaközösség irja főképpen a lapot, hanem a terepen dolgozó hatalmas tábor: a munkáslevelezők. A szerkesztői kollektiva és a dolgozók levelezői tábora a maguk együttmüködésével teremtik meg a munkásság érdekeiért, a szocializmusért harcoló ujságot.

— Nemrégen — mondja az előadó —, Bukarestben járt a szovjet szakszervezetek lapjának, a „Trud"-nak felelős szerkesztője. Elmondotta, hogy a lap naponta átlag 2000 levelet kap munkáslevelezőktől, az üzemekből és gyárakból. Hatalmas gárda végzi ezeknek a leveleknek feldolgozását. S e levelek épitő birálattal járulnak hozzá a Szovjetunióban a kommunizmus épitéséhez. Elmondják a panaszokat, hiányokat, észrevételeiket. Mert a jó üzemi levelező nem az, aki csak az eredményekre mutat rá, hanem az, aki nyiltan feltárja a bajokat. Mert ha ezek a bajok elszigeteltek (és azok, mert minden üzem vagy gyár külön végzi a maga munkáját, ha be is kapcsolódik a termelés nagy egészébe) — akkor azokról nem vehet tudomást a munkásság érdekvédelmi szerve, a szakszervezet.

A JÓ ÜZEMI LEVELEZŐNEK nálunk is igy kell dolgoznia. Rá kell mutatnia az orvoslásra váró hibákra. Sok helyen például tévedésből hibásan számitották ki az órabéreket, vagy helytelenül értékelték ki az uj kollektiv szerződés nyomán a tennivalókat. Ezen nem összesugással, titkos méltatlankodással lehet és kell segiteni. Hanem csakis a bajok nyilt feltárásával. A „Scanteia" is rámutatott arra, hogy történnek ilyen hibák. Minden ember tévedhet, de fontos erre rámutatni a munkásság jogos érdeke szempontjából.

NYILT SISAKKAL támadjon hát az üzemi levelező, azonban ehhez fontos, hogy ne forduljanak elő olyan sajnálatos esetek, mint amilyenre mostanában példa volt, mikor egy faliujságcikkért egy munkást tettleg bántalmazott az, akit megkritizált. Félelem nélkül, szabadon kell irnia a munkáslevelezőnek, aki a teremtő élet ütőerén tartja a maga dolgos kezét s épp ezért legközvetlenebbül adhatja vissza a panaszokat, ismertetheti a bajok forrásait. Az ujságon keresztül eljut a szava az Országos Szaktanácsig s a bajt orvosolják. Tehát a levelező ebben az esetben munkatársai jó ügyvédeként lép fel, s ezzel az egész termelésnek uj lendületet ad.

Nem baj, ha nem kerül minden levél teljes egészében napvilágra. A lelkes üzemi levelezőt, aki nem csinál munkájából hiusági kérdést, éppen ugy kielégiti, ha mondjuk, vezércikkben idézik valamelyik adatát, mintha teljes levelét látta volna viszont a lapban. Tudja, hogy tovább kell dolgoznia. Irás közben, a szerkesztőkkel való személyes vagy levélbeli összeköttetés által fejlődik tovább a levelező. Senki sem születik jó levelezőnek, vagy ujságirónak. Ezt is meg kell tanulni, mint minden mást. S ha nem is lesz mindjárt ujságiró az üzemi levelezőből, fejlődik szellemileg és megtanulja az irás megtanulható részét.

A TAPASZTALATCSERE szempontjából felmérhetetlen előnye van a levelező munkájának. Ha egy tapasztalat, ujitás, uj munkamódszer a lapban napvilágot lát, akkor azt alkalmazhatják más hasonló gyárakban vagy üzemekben s nem kell a munkásoknak, vagy vállalatvezetőknek egy más városba elutazniok. Igy segit a termelés, a Terv teljesitése és tulszárnyalása tekintetében is a munkáslevelező.

A szocialista munkaversenyek jó vagy hibás menetéről is a munkáslevelező értesiti lapját. Eleven kapocs ő munka és ember, munkás és munkás között. Aki ezt felméri, szivvel lélekkel bekapcsolódik ebbe a rendkivül fontos munkába.

Az értekezlet sokáig tart. Eredménye komoly: a jelenlévők valamennyien feladatot vállalnak. Tudjuk, hogy levelezői munkájuk fontos része a szocializmus épitésének. Uj szempontokkal gazdagabban indulnak haza Kolozsvárra a „proletár közvélemény jövendő parancsnokai..."

(—on.)

A RMP kiadásában megjelent magyar nyelvü kiadványok:

V. G. GRIGORIÁN: „A pártszerüség a szovjet sajtó alapja".

F. KOSELEV: „A kolhozok utja — ut a szocializmus felé".

I. CHIȘINEVSCHI: „A kultura fejlődése a Román Népköztársaságban jelentős hozzájárulás a béke védelméhez".

J. BETJAEV: „A marxista-leninista filozófiai materializmus alapvonásai".

PAUL LUCHIAN: „A munkásosztály pártjáról".

SORIN TOMA: „A tudományos szocializmus és a kapitalizmus elkerülhetetlen pusztulása".

Negyvenezernél többen vettek részt eddig

Háromszéken a kulturversenyeken

A körzeti versenyek után közelednek a székelyföldi megyei kulturversenyek napjai. Eddig a körzeti versenyek zajlottak le hatalmas siker jegyében, mindenütt óriási tömegek részvételével. Háromszék megyéből jelentik például, hogy ott eddig **106 helységben tartottak versenyeket s ezeken a versenyeken több, mint 42 ezer néző vett részt.** A szereplőknek száma is meghaladta a háromezret, sőt 3200-on felül volt.

A megyében alig 5 járásban fejeződtek be a versenyek. S a kulturális megmozdulás nemhogy ellanyhult volna, hanem soha nem látott méreteket öltött. A versenyek iránti határtalan lelkesedés töiti el a fiatalok, de az idősebbek lelkét is. A kulturális felemelkedés, s a szocializmus épitése az egész dolgozó nép ügye. Ezért oly szépek a székelyföldi versenyek, s ezért vonzanak olyan hatalmas tömegeket.

A háromszékmegyei versenyeredmények

a következők: Kovásznán szinjátszásban első lett Páva, második Gelence, harmadik Martonfalva. A dalárdák között Kovászna vegyeskara győzött, második Zabola, harmadik Tamásfalva lett. A táncosok versenyét Zágon román népi csoportja nyerte meg, másodikok Szörcse székely táncosai lettek, harmadik pedig a papolci székely csoport.

Ezen a versenyen háromezer néző előtt 16 község 450 szereplője vonult fel.

A baróti járás eredményei: Szinjátszásban első Barót, második Köpecbánya, harmadik Középajta. Dalban első Barót, versenytárs nélkül. A tánccsoportok között legjobban szerepelt Ürmös és Szárazajta. Második Köpec és Középajta, harmadik Köpecbánya lett.

Az uzoni járásban a szinjátszásban Kökös magyar- és Bácstelek románnyelvü csoportjai nyertek. Második Egerpatak, harmadik Szentkirály lett. A legjobb dalárdának Szentivány község daloscsoportja bizonyult. Második Bácstelek, Egerpatak és Mogyorós. Táncban Bácstelek román népi táncosai nyertek, második Réty, harmadik Egerpatak község lett.

A sepsi járás eredményei: Arpatak és Gidófalva nyerte a szinjátszóversenyt, második Besenyő, harmadik Körispatak lett. Táncban Alsócsernáton győzött, második Sósmező, harmadik Esztelnek.

Végül a kézdi járásban szinjátszásban Szentlélek szinjátszói nyertek, második lett Nyujtód, harmadik Ozsdola. A dalárdák közül első lett Kézdivásárhely, második Bereck, harmadik Felsőcsernáton. A táncosok versenyét az alsócsernátoniak nyerték, második lett Sósmező, harmadik Esztelnek

MUNKÁSOK ÉS RDNSZ ASSZONYOK ADTAK SEGITSÉGET

a gyergyói járásban Ujfalu község versenybizottságának. A község kis fürészüzemének munkásai nagy segitséget nyujtottak: nyilt szinpadot épitettek. Gyergyószentmiklósról pedig a RDNSztagok adtak segitséget a szinpad kidiszitésében. De a kollektiv munka megmutatkozott a zenekar összeállitásában is. Alfalu, Tekerőpatak és Kilyénfalva egyesitett fuvószenekarai szolgáltatták a kulturünnepség muzsikáját. A nagysikerü verseny után székely népviseletbe öltözött ifjak sportversenye következett.

VALAMIKOR SOVINISZTA FÉSZEK VOLT

a gyergyói járásban Vasláb község. A falu 80 százaléka román, 20 százaléka magyar. Ma azonban békés harmónia uralkodik az együttélő testvérnépek között. A román és magyar énekesek együtt készültek a versenyre és vitték sikerre a község kulturgárdáját. S román és magyar barátság jegyében lefolyt vasláb versenyen táncban Vasláb lett az első, szindarabban pedig Marosfő.

A kirgiz hegyek csodái közt

Fekete Homlok megérdemli a szabadságot

Az Uj Idők hiradófilmszinház uj müsorában ujból páratlanul érdekes, költői szépségü filmet mutat be. Ez a hosszu film a müsor gerince, a müsoré, melyben a szovjet tankosok káprázatos parádéja, a látszólagos halálról szóló tudományos film és egy szovjetkolhoz életéről készült igen érdekes rövid film is érdemes a megtekintésre. A film azonban, mely a maga valóságában is a legszebb állat-történetek világába visz, egész felépitettségében, bravuros felvételeiben és a természet életének hüséges visszaadásában olyan teljesitmény, mely méltán kivivta számára a „Vörös Csillag" kitüntetést.

Hétezer méteres hegyeket látunk vad szépségükben Ázsia közepén. Kirgizia ez. Embernemjárta rengetegek, zuhanó vizesések, rohanó folyók, csupasz, vad sziklák közt állatok élik a maguk sokezeréves életét. Törvényük a természet logikus vastörvénye: az erősebb, az ügyesebb győz. Mindennapos harcaik életre-halálra mennek. És ebben a fenséges környezetben, ahol a rohanó felhők felett sugárzó ég emberszem által nem látott drámákra néz le közömbösen — eljut a szovjet operatör, a szovjet forgatókönyviró és elmondja, megénekli, lefényképezi számunkra a természet csodálatos nagy meséjét egy zerge törzsről, mely ott született és nőtt fel a rengeteg hegyek szabadságában.

Az Uj Idők mozgó müsorában éppen legutóbb láttunk filmet a méhek életéről. S most ujból megcsodáljuk a szovjet ember tudását és türelmét. Mert ilyen filmek készitéséhez a tudás mellett szinte emberfeletti türelem és odaadás kell. A néző ott jár a hegyekben és ugy látja az állatokat, mintha vadászlesről kikémlelné titkaikat. Látja a prédára leső párducot, hallja a zörrenő faágat és látja a zergeszemekben a rémületet. És látja a felemelkedő kőszáli sast és a darab hősét: Fekete Homlokot, a zergét, amint kiskorában kalandra indul, elténed és megizleli a veszélyt. Ebből a kis zergéből lesz a törzs vezére, miután halálos párbajban legyőzi ellenfelét, az öreg vezért. Mert ez a természet törvénye és ő engedelmeskedik.

Azonban a völgybe vadászok érkeznek. Ferdeszemü, villámsebességgel lovagló kirgiz férfiak. Hálót vetnek és vokoli ügyességgel üzik, hajtják a vadat. Fekete Homlok a törzs vezére, szinte emberi tekintetével érzi, látja a veszélyt, Ő, aki bátran megküzdött nyáját megtámadó farkasokkal, most nem lát kiutat. És itt kezdődik a film legfelejthetetlenebb, páratlan, sohanemlátott jelenete. A zergék szinte testetlenül, sziklárói-sziklára ugranak, szinte usznak a levegőben. Lenn a hálóban már tehetetlen zergetestek gabalyodtak, állatkert foglyai lesznek, elvesztették a számukra legdrágább kincset, a szabadságot. A néző érzi, hogy Fekete Homlok nem lesz és nem lehet rab. Ennek az állatnak bátorsága, ügyessége, gyöngéket védő ereje van. De ugylátszik nincs kiut. A hajsza egyre izgalmasabb. Csak a Hálálfal nevü sima, falszerüen égnek meredő óriási szikla áll előttük. És ez meghozza a szabadulást. Fekete Homlok magasra emelt fejjel ugrik a sziklának s a két függőleges falon, jobbrabalra ütődve, haláltmegvető bátorsággal és merészséggel lejut a völgybe és megmenekül. S utána egész törzse, mely most az életbe követi, ahogy a halálba és rabságba is követte volna.

A film utolsó jelenete is felejthetetlen. Hatalmas tó mellett felmagaslik Fekete Homlok árnyképe s a filmet kisérő emberi hang — a szovjet ember hangja, az állatot szerető, megbecsülő szovjet emberé — igy szól a film nézőjéhez a mese és mégis a valóság hangján, mély értelemmel:

„Ha a Meleg Tó partjára juttok és meglátjátok Fekete Homlokot, törzse vezérét, meg ne öljétek, rabságba ne ejtsétek. Mert ő az életet és a szabadságot megérdemelte..."

Csodálatos élmény a film. Fiatalnak, öregnek látnia kell.

MARTON LILI

PUSKIN-EST

a Magyar Müvészeti Intézetben

A Magyar Müvészeti Intézet Arlus-köre SZOMBATON, 11-ÉN ESTE 8 órai kezdettel rendezi meg Puskin-estjét, a költő születésének 150. éves évfordulója alkalmából. „Puskin a szabadság magvetője" cimmel Szentimrei Jenő tanár tart előadást, majd az Intézet szinmüvészeti fakultásának hallgatói részleteket adnak elő az „Anyégin"-ből, szemelvényeket mutatnak be Puskin gazdag lirai terméséből és egykoru orosz költők Puskint méltató verseiből. A zenei fakultás hallgatói pedig Puskin-dalokat énekelnek nagy orosz zeneszerzők megzenésitésében. Szegő György tanár a forditásában közelebről megjelenő „Poltava" cimü hőskölteményt ismerteti, melyből ugyancsak részleteket mutatnak be a szinmüvészeti fakultás hallgatói. A Puskin-estnek házi ünnepély jellege van, de vendégeket szivesen látnak. Belépés diitalan.

A nyugati hatalmak a berlini pénzegység kérdésében is bebizonyitották, hogy az egységes Németország ellen foglalnak állást

Visinszkij a szovjet javaslatot a Külügyminiszterek Tanácsa elé terjesztette

PÁRIS (Agerpress)| — A Külügyminiszterek Tanácsának tegnapi ülésén *Acheson* amerikai külügyi államtitkár elnökölt. Acheson az ülés megkezdése után javasolta, hogy a külügyminiszterek adjanak utasitást az illetékes övezetek hatóságainak, hogy a berlini övezetek, valamint a németországi keleti és nyugati zónák közötti szállitási és árucsereforgalmi korlátozások megszüntetésére megkezdett tanácskozásokat junius 13-ig fejezzék be.

Schuman és lord *Henderson* — Bevin helyettese — támogatták ezt az inditványt. *Visinszkij* szovjet külügyminiszter ezuttal emlékeztette a külügyminisztereket arra, hogy *szovjet részről egyáltalán nincs semmi akadálya annak, hogy az emlitett korlátozások megszüntetését vizsgálat tárgyává tegyék. A szovjet közigazgatás teljesen megszüntette az 1948 március elsején bevezetett korlátozásokat.*

Visinszkij a továbbiakban rámutatott arra, hogy *a többi zónákban nem szüntették meg az összes korlátozásokat.* Bejelentette, hogy érdeklődött az illetékes szovjet zónák hatóságainál a korlátozánok megszünteté-sére vonatkozó tárgyalások folyamatáról és közölte, hogy Acheson javaslatára azonnal megadja a választ, miután megkapta a szükséges felvilágositásokat. Az ülés folyamán Visinszkij közölte, hogy megkapta a szükséges felvilágositásokat és nem emel kifogást Acheson javaslata ellen.

A Külügyminiszterek Tanácsa ezután folytatta a napirend második pontjának, *„Berlin és a pénzegység kérdésének"* megvitatását.

Acheson, arra való hivatkozással, hogy néhány nappal ezelőtt a napirendnek ezt a pontját szükkörü ülésen és plenáris ülésen megtárgyalták, feltette a kérdést, hogy szükséges-e erről a kérdésről tovább tanácskozni.

Visinszkij válaszában ezeket mondotta:

— Szükségesnek tartom emlékeztetni Önöket, hogy a Külügyminiszterek Tanácsa az ülésszak elején elhatározta, hogy megvitatja a pénzegység kérdését. Engem nem foglalkoztatnak csak saját jogaim, amelyeket igen jól ismerek, hanem a Külügyminiszterek Tanácsában lévő kartársaim kötelezettségei is.

Az egyezmények tiszteletben tartását fejezi ki a szovjet álláspont

Ezután Visinszkij kifejtette az egész Berlinre kiterjedő pénzegységgel kapcsolatos szovjet álláspontot. *Javasolta, hogy a berlini pénzegység kérdését az 1948 augusztus 30-i megállapodások alapján tegyék vizsgálat tárgyává. Mint ismeretes, ennek az egyezménynek az értelmében elhatározták, hogy Berlin pénzegységévé a szovjet zóna márkáját teszik meg és a német fővárosban kivonják a forgalomból a nyugati márkát. A németországi szövetséges főparancsnokságok ilyen értelmü utasitást kaptak, hogy a legrövidebb időn belül foganatositsanak intézkedéseket ezeknek a határozatoknak az alkalmazására.* Ugyanakkor a négy főparancsnokságnak megfelelő intézkedéseket kellett foganatositania, hogy a berlini szovjet övezet német márkájának használata ne eredményezze a pénzforgalom felborulását, vagy veszélyeztesse a szovjet megszállási övezet pénzének stabilitását. Ennek az egyezménynek megfelelően a főparancsnokok által életbeléptetett intézkedéseknek elégséges alapot kell nyujtaniok Berlin és Németország nyugati zónáinak kereskedelmére. Ezeknek az intézkedéseknek ugyanakkor a költségvetési előirányzatoknak megfelelő mennyiségü pénzt kellett volna biztositaniok, valamint a megszállási kiadások költségeinek a minimumra való csökkentését és Berlin egyensulyban levő mérlegét.

Ezután Visinszkij emlékeztette a *Külügyminiszterek Tanácsát arra, hogy a berlini egységes pénz kérdését az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország kezdeményezésére az Egyesült Nemzetek Szervezetének Biztonsági Tanácsa annakidején napirendre tüzte. 1948 november 30-án a Biztonsági Tanács a technikai bizottságot megbizta, hogy dolgozzon ki javaslatot ennek a kérdésnek a megoldására. A Bizottság, mint ismeretes, 1948 november 30-tól 1949 február 11-ig müködött és olyan javaslatot dolgozott ki, amely megfelel a szövetséges parancsnokságokhoz 1948 augusztus 30-án intézett utasitásoknak. Ezért a szovjet delegáció szükségesnek tartja, hogy amikor egész Berlin városrészére a pénzegység kérdését tárgyalják, akkor induljanak ki az 1948 augusztus 30-iki egyezményből.* Ezzel kapcsolatban feltétlenül szükséges, hogy figyelembe vegyék a pénzügyi bizottság szerepét, amelynek hivatását meg kell határozni. *Ezért a szovjet küldöttség javasolja, hogy a technikai bizottságnak 1948 december 23-i ajánlatát vegyék alapul. Ezeket az ajánlatokat annakidején vizsgálat tárgyává tették.*

A SZOVJET JAVASLAT

Ezekután Visinszkij a Szovjetunió javaslatait a következőkben foglalta össze:

1. Egységes pénznem bevezetése egész Berlin területére.

2. A szovjet megszállási övezet márkájának elfogadása, mint Berlin egységes pénzneme.

3. A tárgyalás alapjaként fogadják el a technikai bizottságnak 1948 december 22-i ajánlatát a négyhatalmi pénzügyi bizottság tevékenységének és szerepének meghatározásáról szóló záradékait.

Végül Visinszkij hangsulyozta, hogy a Külügyminiszterek Tanácsának *feltétlenül szükséges a berlini pénzegység kérdésében ezen az ülésszakon megegyezésre jutnia.*

A szovjet külügyminiszter beszéde után a nyugati hatalmak megbizottai emelkedtek szólásra és nemcsak, hogy *nem juttatták kifejezésre abbeli óhajukat, hogy az 1948 augusztus 30-i négyhatalmi megállapodás alapján az egész Berlin területére érvényes egységes pénznem bevezetése mellett foglaljanak állást, hanem visszautasitották az ezzel kapcsolatos vitát. Ezzel bebizonyitották azt, hogy Németország és a német főváros szétszakitása mellett foglaltak állást.*

Visinszkij ezután ismét szólásra emelkedett és bebizonyitotta, hogy *a nyugat hatalmak képviselőinek elutasitó magatartása a berlini egységes pénznemmel kapcsolatban minden jogos alapot nélkülöz.*

A NYUGATI HATALMAK MEGBIZOTTAI FEL AKARJÁK FORGATNI A NAPIRENDET

Az ülés végefelé megérkezett a Palais Rose-ba *Bevin* angol külügyminiszter, aki a következő kijelentést tette: *„Tekintettel arra, hogy a berlini főparancsnokoknak nem sikerült megegyezniök az augusztus 30-iki egyezmény igy elesik."*

Ezzel kapcsolatban Visinszkij rámutatott arra, hogy *az 1948 augusztus 30-iki egyezmény a négy naguhatalom együttes megállapodása alapján jött létre. A szovjet küldöttség éppen ennek az alapján terjesztette be a berlini egységes pénznem kérdését. Ez a javaslat pedig a négy naguhatalom 1948 augusztusi egyezményének az alapján áll és senki sem tagadhatja, hogy ezeket az alapelveket közös megegyezéssel kötötték meg.* továbbiakban Visinszkij hangsulyozta, hogy mindenki lehetőnek tartja hogy egységes pénznemet vezessenek be Berlinben, még pedig az akkori helyzet alapján. Az akkori alapelvek most is érvényben vannak.

Befejezésül Visinszkij hangsulyozta: ugy illene, hogy logikával és következetességgel dolgozzanak.

Acheson inditványozta, hogy a Németországgal kapcsolatos béke előkészitését, amely a napirend harmadik pontja volt, ezuttal ne tárgyalják, hanem térjenek a napirend negyedik pontjára, az Ausztriával való béketárgyalás előkészitésére.

Visinszkij ez ellen a javaslat ellen foglalt állást, hangsulyozván, hogy a Külügyminiszterek Tanácsa által elfogadott napirendet nem lehet felforgatni. Emlékeztette a külügyminisztereket arra, hogy az osztrák béke kérdését a német kérdés megtárgyalása utáni időpontra tüzték napirendre.

HARMINCEZER MUNKÁST BOCSÁTOTT EL AZ EGYIK AMERIKAI AUTÓGYÁR

NEWYORK. — (Agerpress). A The Journal of Commerce jelentése szerint a Chrysler Corporation üzemek ismét 8 ezer munkást bocsátottak el. Az üzem a mult héten 22 ezer munkást bocsátott el.

VELENCÉBEN A RENDŐRSÉG SORTÜZET ADOTT A TÜNTETŐ MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOKRA

RÓMA. — (Agerpress). A mezőgazdasági munkások sztrájkmozgalma kiterjed a lomberdiai és apuliai tartományokra is. A sztrájkolók mindenütt a legerélyesebben utasitják vissza a csendőrség kihivásait. Milánó és Mantova környékén a csendőrség számos letartóztatást eszközölt. Velencében a rendőrség sortüzet adott le a mezőgazdasági alkalmazottak tüntető csoportjára.

A MI KINCSÜNK

Egy évvel ezelőtt, a munkásosztály forradalmi tettel kiragadta a tőkések kezéből a főbb termelési eszközöket és azt a dolgozó nép közös tulajdonává tette. Ezalatt az egy év alatt számos nehézséggel, az osztályellenség aljas mesterkedéseivel és a tőkés termelés zürzavarának következményeivel kellett megküzdnei. Munkásosztályunk, élcsapatának, a Román Munkáspártnak vezetésével, leküzdötte a nehézségeket, szembenézett azzal a zürzavarral, amelyet a tőkés termelés szabotázscselekményeivel okozott és az összes termelőerők mozgósitásával, alapos felvilágositó munkával, az államositás után pár hónappal elérte azt, hogy az üzemek és gyárak zavartalanul termelhettek. Azok a munkásigazgatók, akik a munkapad mellől jutottak a vállalat élére, a dolgozók hathatós segitségével elérték azt, hogy a minisztériumok által előirányzott termelési terveket megvalósitották, sőt a legtöbb helyen azokat tul is szárnyalták.

Az államositott üzemek és gyárak tervszerü vezetése és irányitása, a szocialista munkaversenyek hatalmas lendülete, a közvagyon és a munka iránti uj szociális magatartás lehetővé tették azt, hogy az államositás után pár hónapra jelentős árleszállitások következzenek be. A munkások és technikusok az államositás után uj munkalendülettel dolgoztak, mert tudták azt, hogy a gyár most már nem eszköz a kizsákmányoló tőkések kezében, hanem mindannyiunk közös kincse, féltve őrzött vagyona. Ezért, a munka iránti uj magatartás a munkásfeltalálók, munkásujitók százait emelte ki és az élmunkások nemes versenyre keltek egymással, hogy többet és jobbat termeljenek.

Hat hónappal az államositás után, elkészülhetett első Állami Tervünk, amelynek célkitüzése többek között „azoknak a gazdasági eredményeknek megszilárditása, melyeket országunk dolgozó tömegei az utóbbi időszakban kivivtak, nemzeti függetlenségünk megerősitése és a szükséges feltételek biztositása ahhoz, hogy a Román Népköztársaságban felépithessük a szocializmust" — amint Gheorghiu-Dej, a RMP Központi Vezetőségének főtitkára mondotta az Állami Tervnek a Nagy Nemzetgyülés elé terjesztése alkalmával.

Munkásosztályunk, a Román Munkáspárt vezetésével, tovább folytatta a harcot és rövidesen elérte azt, hogy az egykor veszteséggel dolgozó vállalatok jövedelmezővé lettek. Ma már a munkából származó haszon, a termelési folyamatból előálló többlet nem vándorol többé a tőkések zsebébe, hanem a dolgozó nép közös haszna marad. Ezt a többletet az államositás óta iparunk fejlesztésére, uj iparvállalatok létesitésére forditják, hogy minél több és jobb és minél olcsóbb termékeket állitsanak elő és juttassanak a falusi és városi kétkézi és szellemi dolgozóknak. Ez a többlet ma már életszinvonalunk emelését szolgálja, iskolák, kórházak, szinházak, kulturházak épülnek belőle.

Az ország dolgozó népe a Román Munkáspárt irányitásával és vezetésével 7.3 százalékos tulszárnyalással fejezte be Állami Tervünk első negyedévi előirányzatainak teljesitését. Most pedig, az eddiginél is fokozottabb mértékben a szocialista munkaversenyek eddig nem érezhető lendületével a második negyedév előirányzatainak teljesitéséért és tulszárnyalásáért dolgozunk.

Az államositás forradalmi müvének első évfordulója kemény küzdelemben találja munkásosztályunkat és az ország dolgozó tömegeit. Az üzemekben és gyárakban, a mezőkön és az irodákban kemény munka folyik, hogy megnyerjük azt a harcot, amely a szocializmus megvalósulásához vezet országunkban.

gy. d.

VERSENY INDULT

a Magyar Népi Szövetség Kolozs megye helyi szervezetei között

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség megyei szervezetének székházában az elmult napokban egy hónapi szervezeti tevékenységről számoltak be a kolozsmegyei járási aktivisták, számszerint 19-en.

Az értekezlet három napon át tartott. Az első napon a járási felelősök szemináriumon feldolgozták az „Utmutatások a politikai tömegagitáció megszervezésére" cimü kiadványt. Ezt megelőzően látogatást tettek a Herbák János müveknél.

Az elmult havi tevékenységről szóló beszámolások a birálat és önbirálat szellemében hangzottak el. Előljáróban ismertették a járási szervezetek elmult havi tevékenységét, majd rávilágitottak a hiányosságokra. A beszámolókból is kitünik, hogy a falvakon az osztályharc egyre élesedik. A reakció, de különösen az egyházi reakció aknamunkája érezhető, de nem kevésbbé tapasztalható a különféle szekták mesterkedése is. A Magyar Népi Szövetség helyi szervezetei mindent elkövetnek, hogy a tömegeket felvilágositsák a szekták működésének káros voltáról. Ez a munka annál is inkább fokozódott, mert egyes szervezetek politikai vezetőinek szinvonala nagymértékben emelkedett. Az irányitók keményen és cselekvően belekapcsolódnak a felvilágositó munkába, hogy a tömegek harcát megindítsák a szekták, valamint a különféle babonák ellen.

A dolgozó földmüvesek között ez a felvilágositó munka már érezteti hatását. Igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a kollektiv mezőgazdaság és a szövetkezeti hálózat átszervezésének előkészületi munkálatai iránt.

A beszámolók azonban nemcsak az eredményeket tárják fel, hanem rámutatnak a szervezeteken belül előállott hiányosságokra is. A helyi szervezetek május hónapban *nem fektettek elég sulyt a demokratikus sajtó terjesztésére.* A kiadványokat csak tervszerütlenül terjesztették. Az irányitók nem világositották fel a tömegeket arról, hogy a sajtótermékek, valamint a brosurák terjesztése és annak olvasása politikai szempontból nagyjelentőségü. Éppen ezért az értekezlet alkalmával a járási aktivisták kötelezettséget vállaltak, hogy a demokratikus sajtó termékeit, valamint a kiadványokat a jövőben *versenyszerüleg terjesztik.* Az önnevelés kérdése is hanyatlást mutatott az utóbbi időben. Ezt a hibát is kikiiszöbölik.

Az elkövetkező napokban Egeresen, Bánffyhunyadon és Gyaluban esti tanfolyamokat szerveznek, amelyeken a helyi szervezetek végrehajtó és intéző bizottságai, valamint utcafelelősei vesznek részt. Az irástudatlanság felszámolása érdekében analfabéta tanfolyamokat létesitenek.

A hozzászólások folyamán számos és tanulságos kérdés került felszinre. A felszólalók közül többen felvetették a sajtólevelezők fontosságát. Egyesek szembeállitották a polgári kulturát a mai haladószellemü kulturális megnyilatkozásokkal. Egyik felszólaló a kulturtevékenység fokozására hivta fel a figyelmet. Rámutatott arra, hogy a helyi tantestület sok helyen nem kapcsolódik bele ebbe a munkába. Kolozson a dolgozók nagyrésze még a népi táncokat sem ismeri. Máshol a kulturmunkát az egyházi reakció gátolja. Inaktelkén például a pap kezébe akarta ragadni a kulturtevékenység irányitását.

A felvetett kérdésekre az egyes rezortok felelősei válaszoltak. A jövő havi munkaterv megbeszélése után a jelenlévők között lelkes versenykihivások történtek. A bánffyhunyadi járás aktivistája versenyre hivta ki valamennyi járás aktivistáját. Egyben javaslatot tesz a verseny feltételeire, amit egyhanguan elfogadtak. A versenypontok: *a tagszervezés és a tagdij fizetés fokozása, a tömegeknek gyülésekre való mozgósitása, az önképzés, a sajtótermékek és kiadványok terjesztése és végül a tömegeknek a Román Munkáspárt által kezdeményezett önkéntes munkálatokra való mozgósitása.*

Az értekezletet a megyei szervezet elnöke zárta. Röviden kiértékelte a május folyamán elvégzett munkát és egyben politikai irányt mutatott a jövőre.

Junius 11-én, szombaton délután 6 órakor

nagygyülés

a kolozsvári Diákház nagytermében

A békéért folyó harcról beszélnek:

PETROVICI EMIL, a „V. Babeș" egyetem rektora, a RNK Állandó Békebizottságának tagja és **HUTTIRA ERVIN** egyetemi hallgató, a prágai békekongresszuson résztvevő RNK küldöttségének tagja

Megszünt a ráfizetés az „Ady"-ban

mert a gyár munkássága

1. takarékoskodik
2. versenyszerüen dolgozik
3. ujitásokat vezet be

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári „Ady" harisnyagyár ugrásszerü fejlődésen ment át ez év első három hónapjában. Az üzem évek óta nehézségekkel küzdött. A mult esztendőt is nagy ráfizetéssel zárta. Az államositás után megindult ugyan a fejlődés, de a mult büneit és mulasztásait nem sikerült az év végéig felszámolni.

A tervszerü gazdálkodás, az Állami Terv első hónapjai azonban már meghozták a régvárt változást. **Hosszu évek után első izben sikerült egy negyedév gazdálkodása után, ha keveset is, de hasznot felmutatni.**

Önkéntelenül is felvetődik a kérdés: **mi volt az oka az állandó ráfizetésnek?**

Állandó ráfizetés

Az államositás előtti időben nem volt érdeke a gyár akkori vezetőségének, hogy a vállalatot életképessé, virágzóvá tegye. Olyan fejőstehénnek tekintették a vállalatot, melynek nem kell enni adni s mégis állandóan fejni lehet. Az utolsó cseppig akarták azt fejni, mert tudták, hogy közeleg az „elválasztás" napja. Leromlott anyagi viszonyok, teljes zürzavar a termelésben, nyersanyag- és festékhiány fogadta a munkásvezetőséget.

A munka nem volt megszervezve, hetek teltek el termelés nélkül. A kiadások ezalatt az idő alatt is megvoltak, hiszen a munkásokat fizetni kellett, a többi kiadások is emésztették a gyár vagyonát. Fogyott a pénz anélkül, hogy hasznothajtó befektetésnek bizonyult volna.

A nehézségeket az Állami Terv szüntette meg. Egyszerre anyaghoz jutott az üzem, tervszerüen dolgozhattak. Beszerzési gondok nem gyötörték többé a munkásigazgatót. A szakminisztérium gondoskodott, hogy a termeléshez szükséges nyersanyag rendelkezésre álljon.

Az Állami Terv a lehetőségek figyelembevételével, az 1948. évi termeléshez viszonyitva, 140 százalékban állapitotta meg az „Ady" harisnyagyár 1949. évi termelési előirányzatát. Emellett még mindig ráfizetés lett volna. A gyárvezetőség megállapitotta, hogy az 1948. évhez viszonyitva, 230 százalékos termelésre van szükség, hogy jövedelmező legyen a munka, vagyis elkerüljék a ráfizetést.

Az „Ady" dolgozói kötelezettséget vállaltak, hogy megvalósitják a 230 százalékos termelést és ezáltal hosszu idő után először, elkerülik a ráfizetést.

Ez sikerült is, amennyiben az 1949. év első negyedét

haszonnal zárták

Ha a siker okait kutatjuk, megállapithatjuk, hogy **nagyfoku takarékosság, emelkedett versenyszellem, észszerüsitések, ujitások voltak azok a körülmények, melyek elhatározásuk sikeres megvalósitását biztositották.**

A második negyedévben folytatódott küzdelmük az Állami Terv tulteljesitéséért, mely a harisnyák festésénél kezdődött. A hibás festés következtében igen sok volt a selejt. Anilinfesték hiányában mindig más szinárnyalatot, sőt más szint hoztak ki a keverésből, mint amilyet elképzeltek. Hosszu és fáradtságos munka eredményeképpen sikerült a kénes festékek kikisérletezése, melynek következtében egy csapásra meg tudják szüntetni a festés következtében előállott selejtet. Nagy összeg megtakaritását jelentette a festés terén megvalósitott ujitás.

Nem kisebb jelentőségü a tükérdés megoldása sem. Tudvalévő, hogy a harisnyakötőgépekhez szükséges tü élettartama meglehetősen rövid. Igen sok tü használódik el, melynek utánpótlása a jelen pillanatban még nincs biztositva. Az iparügyi minisztérium figyelmét nem kerülte el kötszövöttiparunk égető kérdése, s minden intézkedést megtett, hogy külföldi behozatallal, vagy a tük hazai előállitásának megvalósitásával megoldja a kérdést. **Az „Ady" öntevékenyen igyekszik a bajon segiteni.** Kolozsváron keres lehetőséget a kötőtük előállitására. **Kisérletezésük olyan előrehaladott állapotban van, hogy talán csak napok választanak el és az eddig külföldről behozott tüket, a szükségnek megfelelő mennyiségben fogják előállitani.**

Még egy **nagyjelentőségü kérdés, mely az önköltségi ár leszállitásához vezet, a tüprémium. Megállapitották, hogy a kötőgépek gondos kezelése mellett, négy tü fogyasztása szükséges egy tucat női harisnya előállitásához. A dolgozók lelkiismeretes munkáját igyekszik elősegiteni és jutalmazni a tüprémium. Aki négy tünél többet fogyaszt, annak illetményéből levonják a felületes munka következtében eltört tük árát. Aki négy tünél kevesebbet fogyaszt, annak**

prémiumként kifizetik

a megtakaritott tük árát. Hogy milyen jelentős összeg lehet ez, arra példa Balázs Kornél esete. Alig egy éve dolgozik a gyárban ez a fiatal tanonc, aki tucatonként egy és fél tüt használ a megállapitott négy helyett és az elmult hónapban 2800 lejes tüprémiumot kapott. A gondosabb munka eredménye, hogy a máius tüfogyasztás az áprilisi hónap tüfogyasztásának csak 60 százalékát tette ki.

A harisnya minőségének megjavitására is gondot fordit Deutsch Tibor, az „Ady" technikai vezetője. Igen sok jogos panasz hangzott el a közelmultban, a női harisnyák gyenge minőségével kapcsolatban. Ez vonatkozik az ország összes harisnyagyáraira. A harisnya feje rövid használat után elszakadt. Deutsch Tibor hosszabb időre Bukarestbe utazott, ahol az ottani üzemek vezetőivel tárgyalt a minőség megjavitásáról. Kölcsönös tapasztalatcsere és kisérletezés után megtalálták azt az előállitási módot, mely lényegesen megjavitja a minőséget. A mult gyakorlatával ellentétben, mikor csak a sarok és az ujjak részét készitették flórból és külön varrták azokat a harisnyára, ma a talprész is jóminőségü flórszálból készül és egy gépen kötik az egész harisnyát. A külön sarok és fej varrásának kiküszöbölésével

13 munkaerő szabadult fel

Ujabb jelentős önköltségi árcsökkentés ez.

Az irodai személyzet sem akar lemaradni. Jelentős értékü papirt és más irodaszereket takaritanak meg havonta. Megszüntették a tulórázást. Ha napi 8 óra alatt nem tudja valaki munkáját elvégezni,

TÁRSAI SEGITSÉGÉRE SIETNEK.

Addig dolgozik az irodai munkaközösség, mig végez napi munkájával.

Ennyi minden játszott közre abban, hogy az Állami Terv első negyedévét sikerrel zárták le. A második negyedév teljesitése már aligha fog sikerülni. Április és május hónapban az előirányzott termelési tervet nem tudták teljesiteni. Ennek legfőbb oka a tühiány volt. Nem tudták az üzem és a gépek teljesitőképességét kihasználni. Juniusban már valamicskét

JAVULT A HELYZET

és remény van rá, hogy a havi előirányzatnak megfelelő lesz a termelés.

A második negyedévi visszaesésnek azonban más oka is van. A versenyszellem hiányáról van szó. A versenybizottság állandóan a versenyszellem megjavitásán fáradozik. Panaszkodnak, hogy a dolgozók egyrészo még a saját grafikonját sem vezeti és érdektelenséget tanusit a versenyekkel szemben.

Ezért, már a versenybizottság a felelős. Felvilágositó munkára van szükség. A huzódozókkal is meg kell értetni, hogy *saját magukért, a jövőért versenyeznek és dolgoznak.* A több és jobb áru, a becsületes munka, a jobb és szebb, a szocialista jövő záloga.

Ez vonatkozik a gyár kulturgárdájára is. *Két évvel ezelőtt még virágzó kulturélet folyt a gyár falai között.* Kulturgárdájuk egyike volt a legjobbaknak. Első dijat nyert a szakszervezeti kulturversenyen. Ma?

EGY HIR A FALUJSÁGON

tudatja az érdeklődőkkel, hogy a kulturgárda 4 éves eredményes tevékenysége után beszüntette müködését. A kulturcsoport tevékenységének megszünése nem illik az „Ady" dolgozóihoz. *Fel kell támasztani minél előbb a kulturgárdát, mert nemcsak munkaversenyre és többtermelésre, hanem kulturmunkára is szükség van.* Sok-sok év mulasztását kell pótolni. Ma már mindenkinek

JOGA VAN A MÜVELŐDÉSHEZ.

Ezt biztositja Népköztársaságunk alkotmánya. De ne várjunk a sültgalambot. A kizsákmányoló tőkések büne folytán maradtunk le a multban, most a magunk erejéből hozzuk helyre a mulasztásokat, mert ezzel is épitjük a szocializmust.

KEREKES SÁNDOR

Ahol naponta döntik meg a termelési rekordokat

Sztálino, a hős bányászváros

Fiatal akácok zöldelnek a várost átszelő Artem-sugárut csinos villái előtt. A láthatáron Martin-kemencék kéményei merednek az égnek és bodrosan eregetik a füstöt. A kémények tul a *„Sztálin-müvek"* birodalma terül el.

Sztalino — a modern nagyváros, félmillió lakosával, pompás épületeivel, főiskoláival, könyvtáraival, szinházaival és káprázatos kertjeivel, közvetlenül a második világháboru előtt nem emlékeztetett már a forradalomelőtti városkára. A fasiszták két évig tartották megszállva. Visszakeresztelték Iznovkára, a cári időkben viselt nevére, mintha a történelem kerekét vissza lehetne forditani. Bezárták a tudományos intézeteket, az iskolákat, a könyvtárakat és a klubokat.

A Szovjet Hadsereg 1943 szeptemberében kiüzte a fasisztákat a Donmedencéből. A német hadseregnek minden erőfeszitése ellenére sem sikerült elseperni a várost a föld színéről, lerombolni az üzemeket, felrobbantani a bányákat és a lakóházakat, noha a rombolást gyakorlott „szakemberek" végezték.

UJ VÁROS SZÜLETIK A ROMOKBÓL

Két hónapon át fojtó füst nehezedett Sztalinora. A bányákba befujt a szél, *közel 4000 ház, több mint 100 iskola, nagyszámu óvoda, többszáz üzlet, minden klub és kórház rombadőlt, s az összes villamosok és trolleybuszok a lángok martalékává váltak.*

Öt év telt el azóta. Ma ismét sokezer ablakból szürődik ki a villany fény, az Artem-sugáruton pedig ismét pezseg az élet.

Ujjáépültek az összes gáz- és vegyigyárak, valamint három magaskohó, öt Martin-kemence és négy fémhengerlő üzem. *A 45 tönkrement bányából 39-et már szintén üzembehelyeztek. Ezeken kivül négy uj bányát nyitottak.*

Öt év alatt a lakóterületnek több, mint a felét, vagyis *600.000 négyzetmétert épitettek ujjá. A városban ma több, mint 100 iskola, három főiskola, 10 szakiskola, 317 közegészségügyi intézet, 34 klub, többszáz üzlet, két szinház és egy filharmonikus zenekar működik.*

TOVÁBB FEJLŐDIK A VÁROS

A mozikban, üzletekben, kávéházakban és vendéglőkben vidáman hullámzik az embersereg. A *„Moszkva"* nagyvendéglőben 7—8 rubelba kerül az ebéd.

A *„Mérnökök és Technikusok Háza"* Sztalino lakosságának a büszkesége. *Ebben a gyönyörü palotában jönnek össze a környék élmunkásai, mérnökei és egyéb dolgozói tapasztalataik és uj munkamódszereik kicserélése végett.* Huszezer kötetes könyvtára, számos előadó-, mozi- és egyéb szórakoztató terme van annak a hatalmas épületnek. Az Artem-sugáruton fekvő *„Donmedence"* nevü szállodát 1937-ben épitették. A fasiszta megszállás idejében ott ütött tanyát a Gestapo, a visszavonuláskor pedig felrobbantották.

Az uj „Donmedence" szálloda sokkal szebb, mint a régi volt és befogadóképessége is nagyobb. A vendégkönyvben a környék leghiresebb bányászainak és vasmunkásainak nevei olvashatók, de sok moszkvai, meg kievi tudós és müvész is megfordul a szállodában.

A szálloda közelében van az opera. A falragasz *„Lakmé"* előadására hivja a közönséget. Az opera közönségének száma napról-napra nő.

A városi épitészeti hivatal emberei lázasan dolgoznak, a munkájuk nyomán *napról-napra nőnek ki a földből az uj épületek. A mérnökök, vasmunkások és a többi dolgozók fehér családi házai messzire látszanak a hegy lábánál.* A villamosok egyik dombról a másikra kapaszkodnak. Vonalaikat minden évben további hosszabbitják.

Sztálino — a hős bányászváros

A gyárak kürtjei ugy szólnak, mintha a *„bányászok beszélgetnének"* — mondják a munkások. *Minden váltás után termelési rekordot lehet várni a bánya mélyéből. Kivánesian lesi mindenki a helyi ujságokat, hogy megtudja a normadönt neveit, s azokat a táviró eljuttatja a Szovjetunió minden zugába. Minden ház lakója máról-holnapra „A szocialista munka hőse" lehet.*

A Donmedence minden részéből jó hirek érkeznek Sztalinoba. A Konsztantonovszkai *„Aftoszteklo"*-gyárban uj üvegöntődét és csiszolómühelyt létesitettek. *Szmoljánszkon uj kokszmedencét helyeztek üzembe.* Ez már a harmadik az idén. *Novokramatorszkon megkezdték a hernyótalpu kotrógépek gyártását.* A jenakievoi vasmunkások igazi szovjet dolgozókhoz méltóan ünnepelték meg gyáruk 100-ik évfordulóját: *jóval tulteljesitették a háboruelőtti termelési normát és többmillió rubelt sikerült megtakaritaniok.* A sztalinovoi bányászok ma már 25 *százalékkal több szenet termelnek, mint az ősszel.*

Igen: Jó hirek érkeznek Sztalinoba! Zemeljev, *kremsztorszki öntő, tizenkétszeresen teljesitette a normát. Csisznáty Nikifor, zsdánovi kohómunkás 450 tonna elsőrendü fémet öntött a tervben előirt mennyiségen tul. Radisev, novoi bányász tizenhatszoros normadöntéssel uj rekordot állitott fel.*

Jó hirek érkeznek Sztalinoba! *A németek által vizbefullasztott bányákat ujra üzembehelyezték, a termelésük állandóan növekszik.* A Donmedence városainak és falvainak fehér családi házai állandóan szaporodnak, s velük együtt sokasodnak a barackfák és almafák, az iskolák, sporttelepek, klubok és pihenő otthonok. A szinházelőtti téren fiatal emberek és lányok sétálnak. A közelben betontalapzatra emelt tank emlékeztet a háborura. A talapzaton folyton folyvást frissülő koszoruk és virágcsokrok azt bizonyitják, hogy a hősök emlékét kegyelettel őrzik.

Az élet tovább zajlik és folytonosan megujhodik. Több helyen uj villamosvonalat épitenek, csatornát ásnak. Lebontanak egy-egy épületállványt s előbukkan az uj ház. Alkonyatkor kigyulnak a lámpák. A városliget sétányain megelevenedik az esti élet ezer és ezer bájával...

(M. ILJIN cikkéből)

EGYETEMI DIÁKLEVÉL

Uj barlangrendszert tártak fel a Bolyai Egyetem földrajzszakos hallgatói

Egyik elmult vasárnap kirándulást rendeztek a Bolyai Egyetem földrajzszakosai a Tordai hasadékhoz. E kiránduláson történt, hogy a diákok egy teljesen ismeretlen, eddig ember által nem látott barlangot fedeztek fel. A barlang feltárásának kisérlete egy középiskolás diák véletlen észlelése nyomán indult meg.

Korán reggel a Babes egyetem két orvostanhallgatójával együtt indult el a Bolyai egyetemisták kis csoportja, hogy megkisérelje a lehetetlennek látszó dolgot, mert nagyon kétségesnek tünt uj barlang létezése egy olyan helyen, ahol hetenként többszáz ember fordul meg. Mégis kisérletünk eredménnyel, sikerrel járt, mert olyan barlangrendszerre akadtunk, mely a legnagyobb a Tordai hasadékban az eddig ismert ottani összes barlangok között. Akik kissé ismerik a hasadékot, könnyen elképzelhetik a barlang helyét. A kereszt alatt, mintegy 150 méterre balra helyezkedik el, nagyon nehezen és csak kötéllel megközelithető helyen. A bejárat nyilását a kiugró sziklák teljesen eltakarják. Valószinű, hogy a megközelithetetlenség és a bejárat eldugottsága miatt maradt ily sokáig titok a barlang létezése a kiváncsi, mindent feltárni és megismerni akaró ember előtt.

A barlang részletes leirása és felméréso a Bolyai Egyetem harmadéves földrajzszakos hallgatóira vár.

BENEDEK ZOLTÁN

Székelykocsárd, a két arcu falu

Minden faluban — így Székelykocsárdon is — volt néhány ember, aki azt hitte, hogy az a társadalmi rend, amely a falu négyötöde elől elzárta az emberi felemelkedés utját, megváltozhatatlan. Azt hitték ezek, hogy csak a kastélyok és nagygazda portákélete jelenti a falut és mindannak, ami körülöttük van, csak ezeknek az életét szabad és kell szolgálnia.

A nagy meglepetés, amit ezek a rövidlátók lehetetlennek tartottak, — bekövetkezett. Hazánkba is a felszabaditó szovjethadsereg nyomában, megindult a falu társadalmi fejlődése és ez — miután a haladás ellenségei nem semmisültek meg — kiméletlen és egyre jobban kiéleződő osztályharc keretében folyik. Ez a harc meg volt a multban is, mert senki sem mondhatja azt, hogy nem volt örökös ellentét a falu szegényeit felesben dolgoztató, harmadában kapáltató nagygazdák és a szegénység között.

Azok, akik a multban a falu többségének verejtékes munkájából éltek és nagyon is jól, ma is megkisérlik, hogy megvédelmezzék még eddig fel nem számolt helyzeti előnyeiket és nyiltan vagy agyafurt alattomossággal elkeseredetten igyekszenek meggátolni mindent, ami a falu szociális haladását szolgálja.

Ezért van szükség a falusi dolgozó szegényparasztság fokozott éberségére és meg nem alkuvó, harcos osztályöntudatára, még Székelykocsárdon is, ahol a szövetkezeti boltban beszélgetünk az emberekkel.

NÁLUNK MINDENKI DEMOKRATA

— Jól megy itt minden — mondják megnyugtatóan — a mi kulánkjaink maguk is demokraták. Sohase gőgösködtek. Mindig jó szóval voltak a szegényebbhez és segitették is.

— Ott megy éppen Benkő Miklós — mutatnak egy, az utcán elhaladó férfire — megy ki a földre maga is dolgozni.

Jól táplált, gömbölyödő hasu gazdaember. Vállán kapa. Kényelmes, nyugodt léptekkel halad utján. Látszik rajta, hogy munkája nem sietős, vannak, akik dolgoznak neki. Ő maga éppen csak azért ballag ki a földre, hogy egy kicsit elszórakozzon. Na, meg aztán, azok a rongyosok is jobban dolgoznak, ha a gazda ott áll a hátuk mögött.

Legalább is mi ezt látjuk a nagygazdák tüntető kapás felvonulásában.

Ahogy igy, itt a szövetkezeti boltban elbeszélgetünk, igen megnyugtató képet kapunk a falu, Székelykocsárd fejlődéséről. Itt mindenki jól dolgozik. A kulákok demokraták. Mindig azok is voltak. Olyan szép minden, hogy már egyenesen egy kis gyanu is kezd belénk lopakodni, hogy hamis az a kép, amit itt festenek elénk.

Félóra mulva, a falu határában, közvetlenül a földekkel ölelkező faluszélen, az ide kiszorult zsellérviskók lakóival beszélgetünk. Itt már nem olyan szép az élet, mint azt a szövetkezeti boltban beszélgetők festették le előttünk.

CSAK A PAP ÉS A NAGYGAZDÁK NEM

— Ujvári István ötgyermekes szegényparaszt, a földreformnál egy hold szántót kapott — jegyezzük fel az adatokat, amelyek Székelykocsárd igazi arcát tükrözik vissza —, a minap feleségével együtt egy hold dohányt ültetett Benkő Miklós nagygazdánál. Kettejüknek, a nehéz munkáért 220 lejt fizetett.

— Ennyit állapitott meg a szakszervezet napszámnak? — kérdjük az embereket, mire egyöntetüen kapjuk a választ: annyit fizetnek a nagygazdák a napszámba dolgozó szegénynek, amennyit akarnak, mert a szakszervezet nem ugy működik, ahogy kellene.

Mint amikor egy rosszul kezelt, sajgó és kelevényes seb felszakad, ugy indul meg a szó az emberekből.

— *Benkő* Árpádnál, a másik nagygazdánál az istállóban hál a szolgáló. *Ujvárosi* István 15 éves László nevü fia négy hónapig dolgozott *Csegezi* Jenő cséplőgéptulajdonos nagygazdánál, a bére az volt, hogy megpofozta és kirugta, amikor járandóságát kezdte követelni. A román pópa azzal vigasztalta a családot, hogy ugyan mit akadékoskodik, örüljenek, hogy a gyerek kitelelt Csegezinél.

AZ IGAZSÁGOT A PICZUS KORCSMÁBAN MÉRIK...

— De mit várjon az emberfia — mondják a körülöttünk állók —, amikor *Kónya* Pál, református pap a földreform alkalmával azt hajtogatta, hogy az én embereimnek nincs szüksége földre. Nála is kukoricaszáron hált az istállóban a szolgáló, mikor a szakszervezet emberei kifogásolták ezt, a pap fia, aki Kolozsváron paptanár, azzal válaszolt, hogy ha ez nem tetszik a szindikátusnak, akkor adjon neki dunyhás ágyat, mert ők ugyan nem adnak.

Tudjuk, hogy Kónya tiszteletes ur miért nyilatkozott az emberei nevében ugy, hogy nem kell nekik a föld. A birtoklevél a Kónya-birtokból hasitott ki földet a nincstelenek számára. Rokoni birtok volt ez, miért ne lett volna nagylelkü a tiszteletes ur a szegénység rovására.

— A mi igazságunkat ma is a Piczus-korcsmában mérik — keseredik el valaki mellettünk. Ott poharazgatnak a szindikátus és a demokrata szervezetek vezetői, együtt a nagygazdákkal. Hogyan kapjon igazságot akkor az Ujvárosi gyerek a gazdag Csegezivel szemben?

Arra kérnek minket, ne irjuk meg neveiket, mert — amint ők mondják —, „maguk elmennek, de mi itt maradunk velük."

Teljesen szomoru és sötét lenne Székelykocsárd képe, ha a sok maradiság mellett nem találnánk ott a harcos jövő biztató igéretét. A falu elhalásra itélt elemei, a népet kiuzsorázó nagygazdák és hasonszőrü papjuk hiába igyekeztek befolyásuk alá vonni a helyi demokratikus szervezetek vezetőit, mert — egy-két kivételtől eltekintve — a falu harcos forradalmi szelleme egyre jobban ellent áll a haladást gátlók aknamunkájának.

Vannak Székelykocsárdon is osztályöntudatos szegény parasztok, akik vállalják a harcot, mint Dancs Gyuri a kéthektáros ujgazda, akinek ösztönző példája bátoritja azokat is, akikben még nagyon is él a zsandáros urivilág parasztgerince hajlitó emléke. És Dancs Gyuri és társai nincsenek egyedül, még akkor se, ha pillanatnyilag Székelykocsárdon nem minden dolgozó szegényparaszt mer szintvallani.

Tordán, a Magyar Népi Szövetség megyei szervezeténél elmondjuk székelykocsárdi tapasztalatainkat. A megyei szervezet vezetői tudják, mi a helyzet és megemlitik, hogy a Román Munkáspárt irányitásával most készül a gyökeres tisztogatás valamennyi székelykocsárdi demokratikus szervezetnél.

Megnyugtató az, ahogy a megyei szervezet elnöke a távoli község életéről is informálva van. Megnyugtató ez a székelykocsárdi dolgozó szegényparasztok számára is, mert nem sokáig fogják már az ő igazságukat a „Piczus korcsmában mérni."

A tisztogatásra szükség van Székelykocsárdon és nem is marad el. De szükség van arra is, hogy a falu dolgozó szegényparasztjai harcosabb osztályöntudattal vállaljanak részt ebben a munkában. Ők ismerik a helyzetet. Ne féljenek, nincs mitől, mert mögöttük áll az ország vezető ereje, a munkásosztály és Pártja, amely kiméletlen eréllyel számolja fel a demokratikus szervezetekben megmutatkozó gyengeségeket és hiányosságokat.

TÓTH KÁLMÁN

Marosludas uj népbirái

MAROSLUDAS (Levelezőnk irja) — Ünnepélyes keretek között választotta meg népbiráit Marosludas dolgozó népe. A választás szinhelye a zászló- és virágdiszbe öltözött népiskola tágas udvara volt.

Dr. Pop Eugen bevezető beszédében rámutatott arra, hogy a megválasztott népbirák nem felejthetik el, hogy a munkásosztály bizalmát birják, tehát annak érdekeinek védelmezői kell, hogy legyenek.

Marosludas népbiráiul *Bucur* Gheorghet, *Mircea* Filip, *Melei* Petru, *Chirila* Irina, *Kovács* István, *Farkas* Helén, *Rusu* Liviu, *Réti* József, *Bandi* András, *Czitrom* Mór, *Varga* András, *Ludasi* István és *Cele* Liviu dolgozó földmüveseket és munkásokat választották meg. Az ünnepélyes választás után, a megválasztottak román és magyar nyelven mondottak köszönetet az irányukban megnyilvánuló bizalomért.

A népbiró-választást rövid, de szinvonalas müvészi müsor követte, a *„Nicolae Balcescu"* kulturotthon dalárdájának és a kulturcsoport tagjainak szerepléséval.

SZARVAS DÉNES

Sürgősen rendezni kell

Tordaszentlászló és Kiskapus legelőkérdését

Dunca Jenő legelőszélhámoskodása még ma is lehetetlenné teszi a falvak együttmüködését

Minden falunak megvan a maga problémája, amely talán a távoli szemlélő számára eltörpülő és jelentéktelen, de helyi viszonylatban szinte sorsdöntő. E körül forog igen gyakran a falu békéje és szocialis fejlődése. Sokszor két távoleső falunak egy és ugyanazon természetü a megoldásra váró problémája, amely azonban mégis mindenképpen egy pontból sugárzik ki: a mult népellenes rendszereinek faluellenes magatartásából.

Az állattenyésztő falvak részére lét és nem lét kérdése a megfelelő legelőterület. Itt, ezen a ponton támadta meg több Kolozsvár környéki falu életét a mult korrupt és népellenes rendszere.

Tordaszentlászló még 1932-ben, az akkor hatalomra törő Bratianu-féle liberális kormányzattal szemben élesen szembehelyezkedve, szinte egyöntetüen a baloldali „Falusi és Városi Dolgozók Blokkjá"-ra adta szavazatát. A megtorlás nem maradt el. A nép akarata ellenére is uralomra került liberálisok kolozsmegyei vezére, dr. Dunca Jenő, aki főispán és ügyvéd is volt egy személyben, a tordaszentlászlóiak legelőjéből jutalmazta a liberálisokkal tartó rákosiakat. Nyolcvan hold jó legelőterületet hasitottak ki a tordaszentlászlói legelőből a rákosiaknak.

Most van folyamatban a két község közötti legelővita rendezése. A tordaszentlászlóiak kérelmét már egy izben ugy intézték el, hogy 40 hold legelőt visszakapnak, mire azonban az ilyenirányu felterjesztés végrehajtásra került volna, a 40 holdat 25 holdra olvadt le. A tordaszentlászlói nép még ezzel is meg lett volna elégedve, azonban a végleges elintézést a helyszinre kiszálló bizottságban szereplő Munteanu mérnök ismét elhalasztotta, mert a visszajuttatott legelőt — a rákosiak kérésére — ugy akarta kijelölni, hogy abból a tordaszentlászlóiaknak kevés haszna lett volna, mert a legelő tulsó részéről akarta azt kihasitani. Holott teljesen észszerü volt a tordaszentlászlóiak kivánsága, hogy az egymással határos legelőterületből a legelőjük mellett jelöljék ki a visszaadásra itélt területet.

Hasonló a helyzet Kiskapuson, ahol szintén a Dunca-féle legelőspekuláció, hogy az egymás mellett élő román és magyar falvakat állandó feszültségben tarthassa, a kiskapusiak legelőterületéből hasitott ki 50 holdat a balcestieknek. Ennek a népellenes multbeli bünnek az orvoslását is kezébe vette az ideiglenes megyei bizottság. Rövidesen helyszini bizottság száll ki és rendezi a kiskapusi legelőkérdést, ami annál is inkább sürgős, mert Dunca Jenőék ravaszsága ugy jelölte ki annakidején a balcestieknek is a legelőterületet, hogy az nem Balcest határában, hanem Kiskapus mellett van és igy a legeltető balcestieknek csordájukat át kell hajtani a kiskapusiak teljes legelőterületén s ezáltal a kiskapusiak egész legelőterületét használják.

A kiskapusiak már nem is ragaszkodnak az ötven holdhoz, de ahhoz igen — és teljes joggal — hogy a balcestiek legelőterületét ugy jelöljék ki, hogy azok ne az ő legelőjükön vonuljanak át legeltetni.

Bizonyos, hogy az idők folyamán elmérgesedett legelővitáik megoldása sem a tordaszentlászló—rákosi, sem a kiskapus—balcesti viszonylatban nem könnyü kérdés, de az is bizonyos, hogy nem halogatható tovább, mert mind a két esetben állandó feszültség és surlódás kirobbantója az egymással érdekellentétben álló községek lakói között. Demokratikus hatóságainknak minélőbb érdemben el kell intézni a tordaszentlászlóiak és kiskapusiak legelőügyét, mert minél előbb törjük ki a népellenes liberális uralomból visszamaradt Dunca féle legelőszélhámoskodás méregfogait, annál erőteljesebbé szilárdul az egymás mellett élő falvak lakóinak viszálymentes együttmüködése.

ÉRSZAKÁCSIBAN IS

ÉBEREK a dolgozó szegényparasztok

ÉRSZAKÁCSI. — (Levelezőnktől.) A község dolgozó szegény földmüveseinek és a földmunkás szakszervezet ébersége leplezte le az egyik érszakácsi nagygazdát, aki azon mesterkedett, hogy megsemmisitse gabonatermését.

Rezei György 40 holdas nagygazda gabonáját akarta takarmány céljára lekaszálni. A gabona levágását meg is kezdte, de alig kaszált le néhány száz négyszögöl területet, a szomszéd földeken dolgozó szegényparasztok észrevették és megakadályozták aljas mesterkedésében. A gabonatermését megsemmisiteni akaró nagygazdát átadták az ügyészségnek és rövidesen a népbiróság előtt felel szabotázs-kisérletéért.

B. A.

„Vörös Kereszt-hét" Érmihályfalván

ÉRMIHÁLYFALVA. — (Levelezőnk irja.) A Vörös Kereszt helyi szervezete junius első hetében „Vörös Kereszt hetet" rendezett. Ez alkalommal a község forgalmas pontjain elhelyezett hangszórókon keresztül a Vörös Kereszt müködését, célkitüzéseit ismertették és népszerüsitették a bemondók. A járási Vörös Kereszt-szervezet értekezletet tartott, a helybeli orvosok bevonásával egészségügyi előadásokat rendezett és végül tüntető felvonuláson a béke mellett tettek hitet a „Vörös Kereszt-hét" ünnepségeinek résztvevői.

VINCZE ÁRPÁD

NE SAJNÁLJUK...

A termékeny munka és az áldott békességes csend látszata ömlött végig az egész csombordi határon.

— Szép a határ — mondtuk és elnéztük, hogyan von finom porfüggönyt a legelőről hazafelé tartó gulya.

Az utmenti kukoricásban sajgó derekát egyenesitgette meg egy kapáló asszony, hogy csendes köszöntésünk után ujra a kapa után nyuljon.

— Jó termésük lesz. Hány mázsát fog innen leszedni, ha minden jól megy? — kérdeztük, igy indítva meg a szó fonalát.

— Én ugyan még egy csövet sem — mondotta, majd rögtön tovább magyarázta: nem az enyém a föld. Idős Kiss Ferencé. Az ő udvaráról hordjuk a vizet. Ezért, havonta egy napszámot tartozunk neki ingyen adni.

— Akkor maguk évente tizenkét napig ingyen dolgoznak ennek az idős Kiss Ferencnek.

— Pont igy van.

— És — folytattuk az érdeklődést — nem tudná megmondani azt is, hogy hány szegény család hordja idős Kiss Ferenc kutjából a vizet?

Az asszony megállt. Kissé számolt.

— Tizenegyen... nem... tizenketten. Rá vagyunk kényszerülve, mert nincs jóvizü kutunk és nincs annyi pénzünk sem, hogy olyan kutat csináljunk, ami jó legyen, mert a mi fertályunkban mélyen van a jó viz. Sokba kerül a kut.

Bucsuzásnál még egy kérdést intézünk Medgyesi György, hadirokkant feleségéhez, a kapáló asszonyhoz.

— A föld másik végében az a férfi, szintén vizért kapál?

— Azért biz' a — felelt és meg is nevezi: Szakács István az, a szomszédunk.

— És hány éve kapálnak maguk idős Kiss Ferencnek vizért?

— Négy, vagy öt — mondja — de lehet, hogy több ideje is.

Az uton hallgatva számolunk. Tizenkét ember tizenkét napszámja évente száznegyvennégy ingyen napszámmal gazdagitja idős Kiss Ferencet, aki Csombord egyik legjobbmódu nagygazdája. Nem volt nehéz igy gyarapodni, szép, uj, nagy csüröket és istállókat épiteni a vizért robotoltatott falusi szegénység hörén. Szakács István, Medgyesi György, a hadirokkant és felesége és a többi szegények is mind naphosszat dolgoznak, keményen megfogták a munka végét is, de becsületes munkájuk után mégsem tudtak gyarapodni, mert munkájuk gyümölcsét a falu kizsákmányolói élvezték. Ez a titka az idős Kiss Ferencek és a többi falusi népnyuzó gazdagodásának. Ne sajnáljuk, hát azokat, akik olyan nagyon gyarapodtak, még akkor sem, ha a kizsákmányolás közben maguk is eldolgozgatták néha földjeiken.

(—).

Hallgassuk meg a rádió Falu-óráját

Felhivjuk dolgozó földmüveseink és a rádiókészülékkel rendelkező kulturotthonok vezetőinek figyelmét, hogy a román rádió magyar adása minden vasárnap reggel 8.15 perckor Falu-órát közvetit időszerü, a dolgozó földmüveseket közvetlenül érintő kérdésekről.

A közvetitést a Radio Romănia 1857 méteres hullámhosszán, mig Bukarest II. a 285 méteres hullámhosszon közvetiti.

Laptulajdonos: „Petőfi" Lap- és Könyvkiadó R. T.
Szerkesztőség: Szabadság-tér 23 Telefon: 15-35
Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31 Telefon: 19-11

Hízlek világosság

Felelős szerkesztő: LÁZÁR JÓZSEF

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézmények és vállalatok évi előfizetési díja 5000 lej

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. Soc. 2249 sz. alatt

Postatakarékpénztári csekkszámla: 40.625

Időjárás:

Erdélyben pénteken is fennállott az időjárási ellentét a nyugati és keleti vidékek között. Nyugaton 30—32 fokos meleg és napos volt az idő, keleten élénkebb széllel többfelé voltak zivatarok. Kolozsváron délben 28 fok, este 9 órakor 20 fok volt, a légnyomás 769. mm., alig változik.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS VASÁRNAP ESTIG: Mérsékelt, időnként élénkebb északi szél, délután erősebb felhőképződés, ma inkább csak keleten, holnap délután a nyugati megyékben néhány helyen záporeső, zivatar. A meleg egyelőre tovább tart, vasárnap nyugaton valószínüleg mérséklődik.

PUSKIN-ÜNNEPSÉGEK KOLOZSVÁRON. Ünnepélyes keretek között vasárnap délben 1 órakor avatják fel Puskinról, a nagy orosz költőről elnevezett volt Egyetem-utcát. Az avatást az „Orosz könyv" könyvüzlet mellett tartják. — Ugyancsak a Puskin-ünnepségekkel kapcsolatban kerül sor az egyetemi könyvtárban a Puskin-emlékkiállitásra is a nagy orosz költő születésének 150-ik évfordulója alkalmából. A kiállitást délelőtt 11 órakor nyitják meg, ünnepélyes keretek közt.

Öröm és hosszuság az állami üzletben

Örül az ember lelke, ha belép a „Clujul" állami áruházba — irja egyik olvasónk —, hiszen szemet gyönyörködtető az a sok szebbnél-szebb áru, ami alatt a polcok szinte roskadoznak. Csak akkor keseredik el a vevő, amikor a csomagolóhoz ér.

Itt, ugyanis ketten csomagolnak, ami nagyon jó, mert minden munka gyorsabb, ha többen végzik, de a „Clujul" csomagolói ugy bemelegednek munkájukba, hogy észre se akarják venni, hogy az árura várakozó vevők egyre türelmetlenebb sora már igen hosszura nőtt. Ők csak csomagolnak és egyáltalán nem zavartatják magukat mindaddig, amig a körülöttük lévő polcok meg nem telnek. Ekkor nekikezdenek az áru kiadásának.

A „Clujul" csomagolóit megzavarni csomagolási szenvedélyükben nem tanácsos, mert idegesek és gorombák.

— Siet az ur? Ha igen, akkor menjen a dolgára, este hétig van idő — szellemeskednek a csomagja után érdeklődő vevővel.

Manapság az emberek ideje munkára kell. Egy kis jóakarattal minden nehézség nélkül meglehetne oldani a „Clujul" csomagolójánál is a várakozás kiküszöbölését. A hangnem megváltozásához még jóindulat sem kell, csak egy kis kötelességtudás, mert meg vagyunk győződve arról, hogy az állami üzlet csomagoló alkalmazottait is udvariasságra kötelezi az üzleti rend.

A vásárló dolgozók nem kötelezhetők arra, hogy a csomagolók szellemeskedő gunyolódásait és gorombaságait eltürjék. Ugy látszik, a „Clujul" egyes alkalmazottai még mindig nincsenek tisztában azzal, mi a kötelességük. Ideje lenne felvilágositani őket! (—).

Szolgálatos gyógyszertárak

JUNIUS 11-ÉN, SZOMBATON: a 2. számu állami gyógyszertár (volt Apostol) Dózsa György-utca 37, az 5. számu állami gyógyszertár (volt dr. Kohn) Szabadság-tér 10, a 11-es számu állami gyógyszertár, (volt László) Ciparu-utca 3. (Tanitók háza mellett) és a 13. számu állami gyógyszertár (volt Amirás) Dantonutca 1, (Rákóczi-negyed) szám alatt.

* HALÁLOZÁS. Horváth József cipészmester f. hó 9-én reggel elhunyt. Temetése f. hó 11-én szombaton délután 5 órakor lesz a köztemető nagykápolnájából. A gyászoló család. 3867

* A FAIPARI SZAKISKOLA, Kolozsvár, Terhes Gyula-utca 2. sz. közli: Az 1949—50 iskolai év I. évfolyamára a felvételi vizsgák 1949. junius 27-én kezdődnek az iskola helyiségében. Jelentkezhetnek legalább 14 éves és legfeljebb 16 éves fiuk, akik sikerrel elvégezték legalább az elemi iskola 4 osztályát. A felvételi vizsga tárgyai: irásbeli: román nyelv, magyar nyelv, számtan; szóbeli vizsgán: román nyelv, magyar nyelv, számtan, Románia története, a R.N.K. alkotmánya. Felvételi vizsga előtt selejtező orvosi vizsgálat lesz. A felvett növendékek az iskolában kapnak teljes ellátást, ruházatot és iskolai felszerelést. Előnyben részesülnek arra érdemes munkás-, szegény paraszt- és szegény tisztviselő-gyermekek. Beiratkozás a felvételi vizsga eredményei szerint, a szülők (gyám) irásbeli kérése alapján történik, amihez csatolni kell: 1. születési bizonyitvány, 2. iskolai bizonyitvány, 3. állampolgársági bizonyitvány és 4. a szülő nyilatkozata arról, hogy az iskolai szabályzatot ismeri.

1543 ifju áll szocialista munkaversenyben Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — Az Ifjumunkás Szövetség kolozsmegyei bizottsága összegezte tagjainak az elmult hónap folyamán elvégzett munkáját. A jelentés számadatai utalnak arra a hatalmas munkára, melyet az ifjumunkások május folyamán a gyárakban, az üzemekben és a falvakon végeztek.

A kolozsvári gyárakban és üzemekben május folyamán megnövekedett a szocialista munkaversenyben résztvevő ifjak száma. Kétszázkilencven ifju egyéni versenyre és 23 csoportnak a versenybe való belépése 1543-ra emelte a szocialista munkaversenyben álló ifjak számát. A versenyek célja: kiküszöbölni a holtidőt, emelni a termelést és a termelékenységet, valamint csökkenteni az anyagpazarlást.

A Herbák János-müvek különböző osztályain 290 ifjumunkás áll versenyben. Átlagosan 72—118 százalékkal haladták tul a normát. A vasuti főmühelyeknél az ifjumunkások átlagosan 60—120 százalékkal szárnyalták tul az előirányzatot. A RATA-nál 10—80 százalékkal lépték tul a normát. Az egeresi bányákban az ifjusági csoport egész hónapon át a termelés élén állott 58 százalékos normán felüli teljesitményével.

Az ifjumunkások nagymértékben kivették részüket az önkéntes munkáknál is. A megyében 1978 ifju, 23838 munkaórával 1,686.390 lej értékü munkát végzett.

* A KOLOZSVÁRI MAGYAR LEÁNYLICEUMBAN (Augusztus 23-utca 26. szám) folyó hó 24-én reggel 8 órakor kezdődik a felvételi a VIII. osztályba, valamint a XI. oszt. abszolváló vizsgája. *A vizsgára jelentkezés összes iratokkal junius 20—22-én reggel 8—2-ig.* Igazgatóság.

A KOLOZSVÁRI VÖRÖS KERESZT

vasárnap este 9 órai kezdettel az Unió-utca 21. alatt (volt tisztikaszinó helyiségében)

MÜSOROS TÁNCMULATSÁGOT

rendez. A román és magyar opera balettje és müvészei szerepelnek kitünő számokkal. A rendezőség jó tánczenéről és büfféről gondoskodik.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR GÉPIPARI MÜSZAKI FIUISKOLÁBAN az 1949—50 iskolai évre két felvételi vizsgát tartanak, mégpedig junius-ban és szeptemberben. A tavaszi vizsga junius 24-től 30-ig tart. A felvételi vizsgára vonatkozólag egyébként lapunk tegnapi számában részletes tájékoztatót közöltünk.

MNSz kolozsvári kerületi helyi szervezetek hirei:

Junius 12-én, vasárnap d. u. 5 órakor I. ker. helyi szervezet taggyülése a Molotov-u. 16. szám alatti székházban.
Junius 12-én, vasárnap d. u. 5 órakor II. ker. helyi szervezet taggyülése az Andrei Muresan-u. 9. szám alatti székházban.
Junius 12-én, vasárnap d. u. 5 órakor III. ker. helyi szervezet taggyülése a Böszörményi-u. 12—14 szám alatti székházban.
Junius 12-én, vasárnap d. u. 5 órakor IV. ker. helyi szervezet taggyülése a Horea-u. 31. szám alatt. (Bolyai Egyetem termében.)
Junius 12-én, vasárnap d. u. 5 órakor V. ker. helyi szervezet taggyülése a Türr István-u. 36. szám alatti székházban.

MIT NÉZZÜNK MEG?

SZOMBAT

ASZTALITENISZ. Vasas Szakszervezet, Fejedelem-utca 17. szám, délután 4 órakor, szakszervezeti bajnokságok.

ÖKÖLVIVÁS. Vörös Hadsereg-utca 3. szám, este fél 8 órakor, bukaresti Hadsereg—Dermata.

VASÁRNAP

ASZTALITENISZ. Vasas Szakszervezet, Fejedelem-utca 17. szám, reggel 8 órakor, szakszervezeti bajnokságok.

IFJUMUNKÁS KUPA. Gheorghiu-Dej-pálya, reggel 8 órakor, szakszervezetek, iskolák, egyetemek, katonai alakulatok atlétikai versenye. Dermata-pálya, reggel 8 órakor, a kolozsmegyei falvak atlétikai versenye.

LABARUGÁS. Gh. Gheorghiu-Dej-pálya, délután 2 órakor, RATA (Marosvásárhely)—Vasas ifjusági bajnoki, háromnegyed 4 órakor CFR (Turnu-Severin)—Dermata NB. II. bajnoki, fél 6 órakor Hadsereg (Bukarest)—CFR K. NB. I. bajnoki mérkőzés.

SAKK. Hadsereg Háza, December 30-utca, reggel 8 órakor megyék közötti verseny.

Világosság sport

A Dinamo sportegyesület — a szovjet sport büszkesége

A „Dinamo" sportegyesüet 1923-ban, Riga mellett, egy lelátó nélküli kis sporttelepen kezdte meg edzését.

Később az egyesület labdarugócsapata, valamint tornász és atléta szakosztályai, a későbbi nagy együttes magvai, megerősödtek és lassanként az ország legnagyobb sportegyütteseivé fejlődtek. A „Dinamo" sportegyesület ma már 113 stadionnal, az uszó- és ugrómedencék egész tömegével, 67 testnevelési otthonnal, továbbá számos sportpályával és tornateremmel rendelkezik. A Kamcsatka-félszigeten, akárcsak a „világ tetején", a Pamir fensikon, mindenütt megtalálhatjuk a „Dinamo" egyesület fiókjait.

A sportklub számos sportolóját találjuk a Szovjetunió bajnokai között. *Maria Iszakova* korcsolya világbajnoknő, *T. Szevrinkova* Európa sulydobó bajnoknője, *Nina Dumbadze* diszkoszvető világrekorder, *Nikoláj Karakulov* Európa 200 méteres sikfutóbajnoka, *Szetszenova* Európa 100 és 200 méteres sikfutó bajnoknője, K. *Majuszkaja* pedig Európa gerelyvető bajnoknője. Talán fölösleges bemutatnunk az atlétákat és a labdarugójátékosokat, akik nagy visszhangot keltő győzelmeket arattak Anglia, Svédország, Norvégia stb. csapatai fölött.

Gorkij, a tőkés országok és a szovjet sport közötti alapvető különbségről irva, igy nyilatkozott: *„A „Dinamo" mozgási erőt jelent, amelynek hivatása legyürni mindazt, ami öreg, elévült, rothadt, alacsonyrendü és hozzájárulni mindannak fejlesztéséhez, ami uj, igazságos, világos és tiszta —, a proletár, szocialista kultura fejlődéséhez."*

A szovjet sportoló egyre jobb eredmények eléréséért, hazájának boldogságáért és dicsőségéért küzd. 1937-ben a „Dinamo" sportegyesületet a legmagasabb szovjet érdemrenddel, a „Lenin Rend"-del tüntették ki. A nagy honvédelmi háboru idején a „Dinamo" sportegyesület teljesen magáévá tette a „mindent az arcvonalért, mindent a győzelemért" jelszót.

Ma a „Dinamo" sportegyesület a szovjet sportolók tizezreit neveli és becsülettel teljesiti a szovjet sportban rárótt serkentő és szervező feladatot. A „Dinamo" sportegyesületnél a bajnok nem rendkivüli embert jelent, hanem módszeres sportnevelési munka eredményét, amely a szovjet sportegyesületnél állandó szabállyá vált.

Az Állami Magyar Gépipari Iskola versenyzői szerepeltek a legjobban az Ifjumunkás Kupa tegnapi versenyein

Az Ifjumunkás Kupa versenyei során tegnap délután az IMSz második kerületéhez tartozó iskolák rendezték meg atlétikai versenyüket. Kiemelkedő eredmények a következők: *18 éven aluliak csoportjában*, 100 méteres sikfutás *Derzsi* (Kereskedelmi) 12 mp., 400 méteren *Erdei* (Magyar Gépipari) 55.4 mp. 800 méteren *Barbócz* (Magyar Gépipari) 2:15 p. Gránát dobás *Szász* (1. sz. magyar liceum) 49.40 m. *18 éven felüliek csoportjában:* 100 méteren *Hambrig* (Magyar Gépipari) 11.8 mp. 800 méteren *Drahobeczki* (Magyar Gépipari) 2:12 perc. 3000 méteren *Lőrincz* (Magyar gépipari) 9:39 perc. Sulydobás *Strulea* (2. sz. román elméleti liceum.) 9.24 m. Magasugrás *Adamovici* (2. sz. román elméleti) 155 cm. Gránátdobás *Bartha* (Magyar gépipari) 50.54 méter. 4x100 méteres váltófutás *Magyar Gépipari* 47 p.

Kapásból:

A KOLOZSVÁRI USZÓKERÜLET ezuton értesiti a sportegyesületeket és szakszervezeteket, hogy a hivatalos személyek és edzők kiképzésére induló káderiskola junius 13-án délután 8 órakor a Kossuth Lajos-utcai 1. számu fiuiskolában kezdődik. A jelentkezők megjelenése kötelező.

*

A MINSZKI DINAMO csapata nagy meglepetésre 2:0 arányu győzelmet aratott a moszkvai Dinamo ellen.

A MAGYAR—SVÁJCI DAVIS KUPA mérkőzésen a magyar csapat 3:0 arányban vezet és ezzel meg is nyerte a Svájc elleni mérkőzést. Az első napon *Asboth* a svájci *Albrecht* ellen, *Ádám* pedig *Huonder* ellen győzött. A második napon az *Asboth—Ádám* kettős nehéz küzdelemben verte a svájci *Buser—Huonder* párost. Magyarország legközelebbi ellenfele a Csehszlovákia—Franciaország mérkőzés győztese lesz.

AZ NB I-ES LABDARUGÓMÉRKŐZÉSEK mai és holnapi müsora a következő: ma délután Bukarestben Metalochimie—RATA, Dinamo—Petrolul. Vasárnap: Temesváron CFR T.—ITA, Medgyesen Gázmetán—ICO, Petrozsényban Jiul—KESE, Bukarestben CFR B.—TESE.

MAGYARORSZÁG—OLASZORSZÁG EURÓPA KUPA labdarugómérkőzést játszák a holnap délután Budapesten. A magyar csapat 24 éve nem tudott győzni az olaszok ellen. A kitünő formában lévő magyar csapattól most azonban győzelmet várnak. A mérkőzést teljes egészében közvetiti a magyar rádió. Az első félidőt 18.00 órakor a Petőfi Rádió a 288 méteres hullámhosszon, a második félidőt 19.05 órakor a Kossuth Rádió (Budapest I.)

REJTVÉNYROVAT

77-es számú keresztrejtvény

Külügyminiszterek Tanácsának értekezlete

Készítette: KONT VILMOS

Megfejtése 20 pont

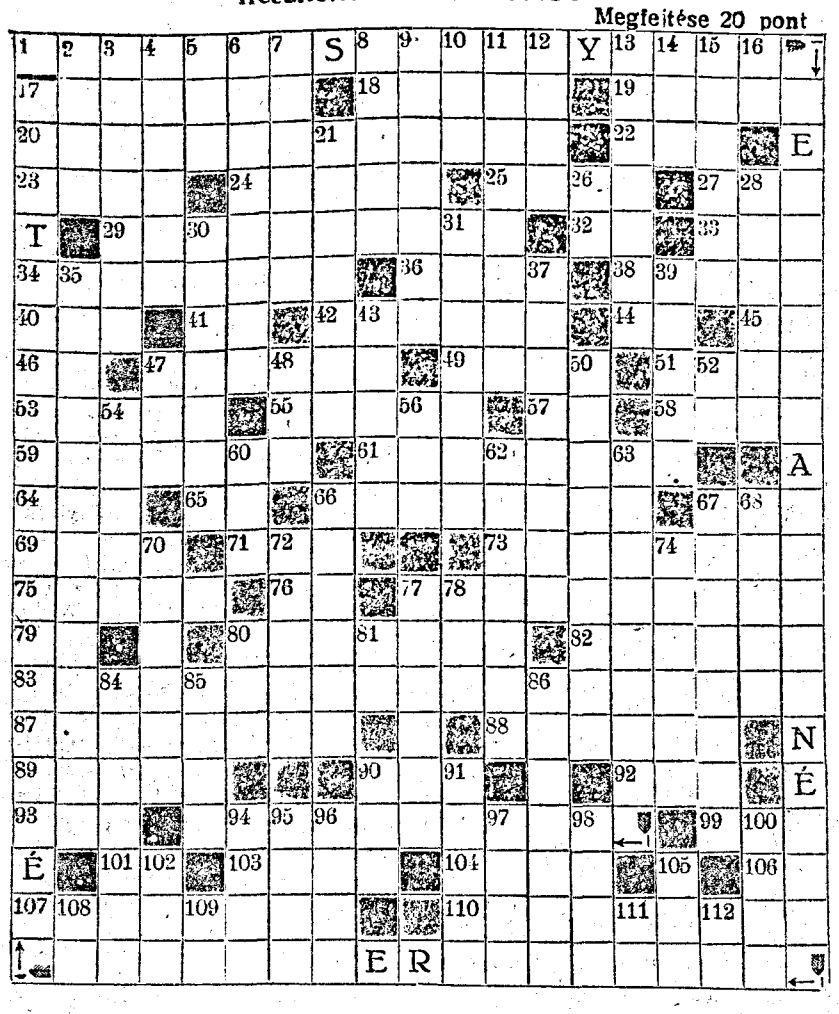

Megfejtésül levélben vagy levelezőlapon — melyre ráragasztandó a rovatszám — „Rejtvényrovat" jelzéssel beküldendők a vizszintes 1, 17, 29, 61, 80 és a függőleges 30, 39, 50, 63, 66 sorok. A kolozsváriak személyesen is beadhatják kiadóhivatalunkba. A megfejtők között két könyvet és két szinházjegyet sorsolunk ki. Beküldési határidő tiz nap.

VIZSZINTES SOROK

1. *Nyilak irányában körül: A szovjet külügyminiszter egyik fontos megállapitása az értekezleten.* 17. *Birma legnagyobb folyója Hátsó-Indiában.* 18. A nehezék. 19. Fona, németül. 20. Szerecsen a büntetőpadon. 22. Öreg bácsi. 23. A nyakbavaló. 24. Felelős szerkesztőnk. 25. Erdélyi folyó román neve. 27. Vissza: 1200 Rómában. 29. *A Szovjetunió külügyminisztere.* 32. Azonos mássalhangzók. 33. Vissza: 52 Rómában. 34. Két szó: 1. Magánhangzó. 2. Szeme hibás állásu. 36. Oxidáció. 38. A növények virágpor felfogására szolgáló szerve, névelővel. 40. Vissza: hagyom, románul. 41. Á-val közben: épület. 42. Vissza: a másodperc egyhatvanad része. 44. Igeképző. 45. Lekicsinylést jelentő indulatszó. 46. Állatlakás. 47. Nyálkás, románul, fonetikusan. 49. Vissza: heroikus. 51. Életnedve. 53. Vissza: ritka női név. 55. Sorc. 57. Román R. T. 58 Papiregységet. 59. Az orosz folyóra (ék. hiány). 61. *Itt folyik az értekezlet.* 64. Vissza: aminek hadseregét William Booth angol metodista lelkész alapitotta. 65. Tiltó szó. 66. Szinét változtató, féregnyelvü gyik. 67. Élesit. 69. Vissza: a bő. 71. A háziállat. 73. Elbandukol-é? 75. Cserje-növény. 76. Lélegzik. 77. A telepitésim. 79. Személynévmás. 80. *Az Egyesült Államok külügyminisztere.* 82. Két szó: 1. Olaj, idegen nyelven. 2. Kutyája. 83. Két szó: 1. Folytonossági hiánynyal biró irodaeszköz. 2. Elföldel. 87. Vissza: Wagner Richard a „Parsifal"-t mondhatná a magáénak (nem egészen helyes szórend). 88. Két szó: 1. E gyulladás. 2. Tiltószó. 89. Idő előtt (ék hiány). 90. Román falu. 92. Tél, keverve. 93. Vissza: 2050, Rómában. 99. Szakit. 101. Napszak. 103. Féme. 104. Időelőtt megvénheszti az embert. 106. Párt. 107 Boldogság, románul. 110. Eljött-e az ideje?

FÜGGŐLEGES SOROK

2. Növények végső kifejlődési periodusa. 3. Önnel, kissé udvariatlanul. 4. Idegen női név. 5. Kopasz. 6. Török háremhölgy. 7. Vissza: a talppont. 8. Vissza: S-el: nedvtől mentes. 9. Az undok parazita petéjét (f. ékezet). 10. Vissza: halkan fülébe mond. 11. Vissza: ..... se nappala. 12. Elhagyni — fele. 13. Vissza: gyóntass. 14. Pontosan. 15. A tojás — vagy dióhéjak, románul. 16. Személynévmás. 21. Vissza: büntetendő cselekményt követsz-e el? 26. Melléknévképző. 28. Korpából is csinálják. 30. *Franciaország külügyminisztere.* 31. Régi magyar regősre. 35. Naptánam. 37. Orosz tábornok, az orosz-japán háboruban Port-Arthur védője volt, keresztnevének kezdőbetüjével. 39. *Anglia külügyminisztere.* 43. Vissza: hevesmegyei nagyközségbe való, régies helyesirással. 47. Szomszédos állam vasutjának rövidítése. 48. K-val: emse. 50. *Cukrászsütemény.* 52. Időegység. 54. Béveri. 56. Ciám része. 60. Rossz, románul. 62. Vissza: étellel teszi. 63. *Nyíl irányában: aminek előkészitése céljából ült össze az értekezlet.* 66. *Ami a dolgozó földmüvességet a kizsákmányolástól megmenti.* 67. Tüzelőanyagot távolitott el a földtől. 68. Személye elé. 70. Vissza: állat testrésze, névelővel. 72. Keritésanyagra. 74. Tehetség, románul. 77. A sonka. 78. Futballista küzdelmének célja. 80. Alpesi folyó. 81. És, latinul. 84. Ujjvégződésére (f. ékezet). 85. Jelentőség, románul. 86. Földre buknak. 90. Hiszen. Székelyföldön 91. Ij tok. 94. Gyümölcs teszi. 95. Amire boru szokott következni. 96. Szelid erdei vadam. 97. Vissza: ő konzervál. 98. Angol bece férfinév. 100. Kétség, belseje. 102. Halogén elem. 105. Gazdasági eszköz. 108. Cicero csontja. 109 Mássalhangzó elemista fonetikával. 111. Mint a 16 függőleges. 112. E. E.

A 75 sz. keresztrejtvény megfejtése a következő: Vizszintes sorok: 1. A kolhozparasztok segitőtársai: a burgonyaszedőgép, a répakombáin s a szénaelevátor. 20. Orsos gyapotszedő. 40. Balhás. 51. A Gorkij park. 83. Karaganda. *Függőleges sorok:* 2. Karaslca. 29. Kupacrakógép. 36. Makarenkó. 44. Diomedes. 46. Szocsi.

Szórejtvények

1. Megfejtése 2—2 pont

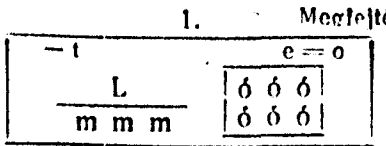

2.

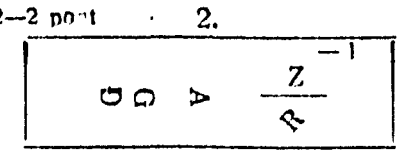

3.

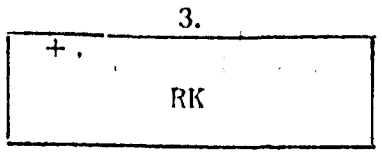

4.

Szórejtvények: 1. Magánjelenet. 2. Emberfeletti szenvedés. 3. A haza mindenek előtt. 4. Ehetetlen étel.

A megejtett sorsolás eredményeként könyvjutalmat nyertek Szolnay Judit Kolozsvár és Glück Kati Szatmár, Kisfaludi u. 21 sz. Két szinházjegyet Nemes Károly Kolozsvár nyert.

A vidéki nyertesnek a könyvet elpostázzuk, a helybeliek a jutalmakat kedden, szerdán, vagy pénteken 9—12 óra között szerkesztőségünkben átvehetik.

IDŐSZERŰ FÖLDRAJZ

BOLIVIA

Égnekmeredő hegyek, mocsárgőzös lápvidékek, gyilkos levegőjü ónbányák, irástudatlanság, nyomor, éhinség — fényes bankházak — ez Bolivia.

A legutóbbi sztrájkok és véres összeütközések folytán került Bolivia a világ érdeklődésének homlokterébe. Mint ismeretes, a szörnyü elnyomatás és kizsákmányolás alatt szenvedő boliviai bányászok sorsuk megjavitása érdekében néhány héttel ezelőtt bérmozgalmat inditottak. A Wall-Street és a Rubber bank zsoldjában álló boliviai kormány minden rendelkezésére álló eszközzel igyekezett a bérmozgalmat elfojtani, azonban minden ilyenirányu kisérlete meghiusult a dolgozók együttérzése folytán. A bányászok bérmozgalmához nemsokára csatlakoztak a boliviai államvasutak dolgozói, valamint a szállitási vállalatok alkalmazottai is. A mult héten a Muavini-bányavidéken az amerikai nagytőkések utasitására a boliviai kormány csapatokat vont össze és több provokációs kisérlet után karhatalommal támadta meg a bányákat őrző sztrájkolókat. A bányászok önfeláldozó és hősies magatartása felbőszitette a lapazi kormányköröket és erélyes utasitást adtak a megszálló csapatok parancsnokának, hogy a fegyverek erejével szerezzen érvényt a kormány akaratának és számolja fel a sztrájk-mozgalmat.

Igy aztán

véres összetüzésre került a sor,

melynek során több mint 100 munkás életét vesztette.

A muavini véres események futótüzként terjedtek el Boliviában és a bányászok, vasutasok és a szállitó munkások sztrájkjához — a kormányterror elleni tiltakozásképpen — a La Paz, San Iose, Santa Cruz, Trinidad és Carmen környéki ipari munkásság is csatlakozott. A boliviai dolgozóknak ez a hatalmasarányu együttérzése és határozott fellépése visszavonulásra kényszeritette a nagytőke érdekeit képviselő boliviai kormányt és kénytelen volt a munkásság jogos követelésének nagyrészét teljesiteni. Igy a bérek emelésére kötelezte a munkaadókat, a letartóztatott sztrájkolókat szabadon bocsátotta és határozott igéretet kellett tennie arra, hogy a véres összetüzések során elesett munkások hozzátartozói részére állandó államsegélyt folyósit.

Legujabb jelentések szerint Boliviában bár a helyzet lecsillapodott, — azonban

a hamu alatt tovább izzik a parázs

és kormánykörökben is számolnak azzal, hogy a szunnyadó parázs ismét lángra lobbanhat és az eddiginél sokkal nagyobb méreteket ölthet. Ezért nem szereli le a boliviai kormány a nemrégen behivott korosztályokat és ezért tesz messzemenő óvintézkedéseket az esetleges sztrájkmozgalmak kirobbanásának megakadályozására.

Ezek után vessünk futó pillantást Bolivia délamerikai köztársaságra.

Bolivia — hivatalos nevén Republica Boliviana — Brazilia, Peru, Chile, Argentina és Paraguay között terül el. Területe 1 millió 355.000 négyzetkilométer, mig lakóinak száma 3 és félmillióra tehető. Az ország délnyugati részét az Andok-hegység ágazza be, melynek csucsai elérik a 6.800 métert is, mig északkeleten az Amazon siksága terül el. A hegyvidék ásványi kincsekben rendkivül gazdag. Ezüst, ón, arany, platina, só és borax, petróleum és szén termelése igen fejlett. Különösen a Rio Grande, Mamoré, Beni, Madre de Dios vidékén az utóbbi időben felfárt kőolaj-lelőhelyek keltették fel a newyorki pénzvilág érdeklődését. Az ország egész területe a forró égövbe tartozik, de csak a siksági rész éghajlata forró és nedves, mig a hegyvidék klimája mérsékelt éghajlatu.

A lakosság tulnyomó többsége, több mint 54 százalék, indián. Az ugynevezett „keverék lakosság" mintegy 32 százalékot tesz ki. Ezeknek tulnyomó többsége földmüves és munkás. Az ország vezető rétege a régi spanyol gyarmatosok egykori leszármazottaiból, a nagy farmerekből, bányatulajdonosokból és bankárokból áll. Ezen kivül néhányezer egyesültállambeli tőkés, ugynevezett „szakember" — a boliviai természeti kincsek elrablói és a boliviai nép kifosztói — a Wall-Street ügynökei élnek gondtalanul Boliviában. A hivatalos nyelv a spanyol. A közmüveltségi viszonyok egyenesen elképesztőek, mert

A LAKOSSÁG 80 SZÁZALÉKA IRÁSTUDATLAN.

Az ország közigazgatásilag nyolc kerületre, ugynevezett „departamentóra" van felosztva. Fővárosa La Paz.

A fentiekből világosan kitünik, hogy Bolivia — az amerikai nagytőke gyarmata. A kormányokat a La Pazban székelő Rubber bank igazgatósága nevezi ki és meneszti, aszerint, ahogy azt a bankház és a vele szoros szövetségben lévő Standard-Oil kőolajtröszt érdekei megkivánják. A dolgozók életszinvonala a szörnyü kizsákmányolás folytán hihetetlenül alacsony. A munkafeltételek olyan rosszak, hogy a dolgozók, különösen a bányászok, négy-öt esztendő alatt vagy megbénulnak, vagy elpusztulnak. Az ón, a platina, ezüst és aranybányák munkakörülményei megtizedelik a dolgozókat. A munkaadók a dolgozók egészségének védelmére a mostani nagy sztrájkig egyáltalán semmilyen intézkedést nem foganatositottak. A farmokon verejtékező

MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOKAT A MALÁRIA TIZEDELI

meg és olyan alacsony bérért dolgoztatják őket, hogy mindennapi kenyerükre sem elég a jövedelmük.

A legutóbbi és egyben a legelső nagyarányu sztrájk és annak eredménye azt igazolja, hogy a boliviai munkásosztály felismerte kizsákmányoltságát és a Bolíviai Kommunista Párt vezetése alatt egyre jobban öntudatra ébredve veszi fel a küzdelmet a középkori állapotokra emlékeztető szörnyü kizsákmányoló rendszerrel szemben. A boliviai munkásosztály felismerte sorsának megváltoztatására vezető utat és minden bizonnyal a többi kizsákmányolt és elnyomott latin-amerikai nép is követni fogja.

Sz. I.

Megérkeztek Szovátára az első munkaszüdülők

SZOVÁTA. — (Levelezőnk irja.) Megérkezett Szovátára az ideutalt nyaraló munkások első csoportja. A munkában elfáradt, vagy beteg dolgozók élvezik most demokratikus kormányunk egyik gyönyörü intézményét, az ingyenes munkásnyaraltatást. Sem az utazás, sem a lakás, sem a koszt nem okoz gondot. Milyen hosszu, szenvedésteljes ut után jutott a munkásság ide! Öröm nézni megelégedett arcukat. Dolgozó paraszt, gyári munkás, haladó értelmiség román és magyar testvéri szeretetben megfér egymás mellett és örül a jól megérdemelt nyaralásnak.

Érdekes látni őket, beszélni velük. Lakatos igazgatót dicsérik valamennyien.

— Hogy szakadt az eső — mondják — s mégis elénkjött az állomásra! S az igazgatóság meleg étellel, forró teával várt és azonnal rendeltetési helyükre irányitotta az érkezőket. Megindult az élet. Az érkezőket a két fürdőorvos vette azonnal vizsgálat alá.

A nagyváradi Cames fehérnemügyár munkásnője, Brüll Józsefné mondja:

— El vagyok ragadtatva, oly gyönyörü itt minden. Az egyik legszebb villában lakunk két társnőmmel. Tele vagyunk örömmel és hálával azok iránt, akik ezt a nyaralást lehetővé tették.

Visclits Elena, a temesvári Climul gyár kerámiafestője:

— El sem tudtam képzelni — mondja — annyi szépséget, jóságot, gondosságot, amit itt Szovátán számunkra nyujtanak.

Varga József élmunkás a nagyváradi Carmen cipőgyárban.

— Legjobban meghatott — mondja beszélgetésünk során — az a munkásszolidaritás, ami itt fogadott. Rend van, fegyelem, tisztaság. Ugy érzem itt magam, mintha minden egyes dolgozó társammal egy nagy családhoz tartoznék...

Vicru Octávia Kolozsvárról jött. Egy harisnyagyár tisztviselőnője.

— Oly szép és példás minden — mondja — hogy igazán csodálkozom azokon a kákán is csomót keresőkön, akik itt és most is elégedetlenkednek. És miken! Miért nem megy a kocsi a fürdőig? Miért költöztettek az emeletre? Miért nem lakhatom egyedül? No de gyarló ember mindig lesz — fejezi be beszédét.

Igaza van, ha méltatlankodik. Mert a fürdő vezetősége Lakatos elvtárs igazgatóval és Szakács Magdával őrtás munkát végez az elhelyezés terén. Minden lehetőt elkövetnek munkástársaik érdekében. És a munkások, akik tudják, hogy a Román Munkáspártnak köszönhetik párhetes pihenőjüket, megértéssel és hálával fogadják fáradozásukat. És hogy az Egészségügyi Minisztérium dolgozói között mennyi odaadással fáradoztak Szovátán, hogy készen lehessenek a munkások fogadására, arra bizonyiték, hogy a következők élmunkások lettek: Holczeffer Borbála, Hajducsek Zsuzsánna, Füllöp Károly, Duha István, Hosszu Márton, Vadász Béla, Suciu Simon, Trifán György, Demeter Anna és Lukács Károly. Kitüntetésüket lelkesitő példaként fogadta minden szovátai munkás.

JAKAB MIHÁLYNÉ

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Szőlő telep és korszerü borpincészet Érmelléken

BIHARIÓSZEG. — (Levelezőnk irja.) A régi reakciós, földesuritókés rendszerek nemcsak elhagyatottságban hagyták, hanem valósággal visszafejlesztették Érmellékét. Pedig az ország egyik legjobb bortermő vidéke. Népköztársaságunk első Állami Terve uj életet hozott erre a vidékre is.

Az Állami Tervnek megfelelően már az év elején szőlőalanytelepet létesitettek és az „Egyed" állami gazdaságban az uj magasabb szőlőkultura alapjait rakják le. Ez lesz hivott majd többek mellett az érmelléki szőlőtermelést és borászatot fellenditeni.

Bihardiószeg állomása mellett mostanáig üresen és elhagyatottan állt egy hatalmas méretü, modern borpince, kétemeletes épületével. Most a MAT állami vállalat az Érmellék részére *borgyüjtő központot létesitett* ebbe a pincébe. Ez annyit jelent, hogy a bortermelőknek ezután nem kell majd 30—35 kilométeres utat megtéve Nagyváradra szállitani bortermésüket. Itt is megkapják ugyanazt a beváltási árat, mint amit otti kapnának.

A borgyüjtő központnak egy másik jelentősége is van. Az ujabb munkáskezek foglalkoztatása mellett *lehetőséget ad a bihardiószegi állami szőlészeti és borászati szakiskola növendékeinek, hogy az elméleti tanulás mellett a gyakorlatban is elsajátithassák a szakszerü borkezelést.* Erre annál is inkább alkalmas lesz az uj borgyüjtő, mert ugyancsak az Állami Tervnek megfelelően *palackozó felállitását és berendezését is tervbevették.* Igy tehát minden lehetőség meg lesz arra, hogy a szakiskolából valóban jól képzett szőlészeti és borászati szakemberek kerüljenek majd ki.

BÓNIS LÁSZLÓ

A MAGYAR MÜVÉSZETI INTÉZET ARLUS-köre szombaton, 11-én este 8 órai kezdettel

PUSKIN-ESTET

rendez. „Puskin, a szabadság magvetője" cimmel Szentimrei Jenő tanár tart előadást, majd az Intézet szinmüvészeti fakultásának hallgatói müsort adnak.

Az Első Erdélyi Általános Biztosító Rt.

Államositott Vállalat értesiti t. ügyfeleit, hogy a népbiztositásoknak közjegyző jelenlétében megtartott nyilvános sorshuzásán 1949 junius hóra az alábbi betükombinációk sorsoltattak ki:

S M N
D V J
P V S
W C R
T H Y

Az Állami Magyar Szinház és az Állami Magyar Opera

KÖZLEMÉNYEI

AZ ÁLLAMI MAGYAR OPERA MÜSORA:

Az idény utolsó előadása

Junius 12-én, vasárnap este 8 órakor SZOROCSINCI VÁSÁR. Évadzáró előadás. E-bérlet.

MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: *A demokratikus Magyarország.* Románul beszélő film. Magyar felirat. Előadások 5, 7, 9 órkor. Szombaton és vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor.

MAXIM GORKIJ: *Négy szerelmes szív.* Előadások 5, 7, 9 órakor.

POPULAR MOZGÓ MÜSORA: *A diktátor.* Előadások kezdete: 5, 7, 9-kor.

VÖRÖS CSILLAG: *Krakatit.* Román és magyar feliratokkal. Előadások 4, 6, 8 órakor.

UJ IDÖK MOZGÓ müsora: *URSS Melegtó. Látszólagos halál. Állatok nyomában* 3 felvonásban

MUNKÁS: *Vihar a hegyekben.* Előadások 5, 7, 9 órakor. Vasárnap 3-tól is.

URÁNIA: *Szórakozik a király.* Előadások 5, 7, 9 órakor.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 5 lej, szombaton 6 lej. Legkisebb hirdetés dija 10 szóig 50 lej, szombaton 60 lej. Állástkeresőknek szavanként 2 lej — Kereskedelmi jellegü apróhirdetés szavanként 8 lej. Cim a kiadóban és jeligés hirdetéseknél 20 lej pótdij fizetendő.

ADÁS—VÉTEL

FINOMKIVITELÜ iróasztalt és könyvszekrényt keresek azonnali megvételre. Választ „Készpénz" jeligére. 3785

MEGVÉTELRE keresek karikahajós gépfejet jó állapotban. Egyetem-u. 4. Tóthné. Tkv.

KOMBINÁLT szoba, konyha, háló és egyéb butordarabok eladók. Butorraktár Kossuth Lajos-utca 32. szám. 3801

NÖI bundahuzatnak finom szövetet vennék. „Bundahuzat" jeligére a kiadóba. 3765

ELADÓ konyhaasztal, egyszerü ágy, börszék, nagy kredenc márványlappal használt. Popescu, Gyufagyár-u. 24. Tkv.

MÁRKÁS pianinót megvételre keresek. Cimeket „Pianinó" jeligére kiadóba. 3804

VILLANYSZIRÉNÁT, automata motorkapcsolót megvételre keresünk. „Sintorgan", Székely Mózes-utca 5. 3825

STINGL rövid zongora jó állapotban eladó. Telefon: 20—79. 3820

TURISTACSÁKÁNYT megvételre keresek. Pasteur-utca 32. 3812

VESZÜNK 4 hengeres mágneseket. Kolozsvár, Budai Nagy Antal 71. Centrul Mecanic S. M. T. 3845

ELADÓ 2 darab 250 cm³ motorkerékpár „Jawa", „Puch". Str. Gariii 19. 6—3-ig. 3844

ELUTAZÁS miatt sürgősen eladó fürdőhenger, zománcozott fürdőkád. Kalandos 19. 3836

EGY komplett háló olcsón eladó. Mikó-utca 25. 3847

ELADÓ egy jókarban levő háromajtós furniros ruhaszekrény. Érdeklődni Vörös Hadsereg (volt Magyar-utca) 52 szám, asztalosmühelyben. 3851

VESZÜNK
Aragáztartályokat
6s vashordókat
SINTORGAN
gyógyszervegyészeti gyár
Cluj, Székely Mózes-utca 5.

Vásároljunk
500—1000 kg. képességü
villanyos
teherlifteket
két emelet magasságig
„FIERUL"
állami áruház
CLUJ, MOLOTOV-U. 21

TÖLTÖTOLLJAVITÁS, eladás, felelősség mellett. Méder Ferenc, Molotov-utca 22. Tkv.

KERESEK modern háló és konyhabutort azonnalra. Ártelor 14. 3893

ELADÓ diófurniros komplett háló, összecsukható vaságy, sodronyheverő, olaszfal hármas, két kis furniros szekrény. Timár-utca 20. I. em. 22. 3894

ELADÓ egy komplett modern ebédlő. Egyetem-utca 3. félemelet 3. Stein. 3886

ELADÓ nagy kerti napernyő, Indanthren szin, egészen uj. Florilor 18. Tkv.

LEICA Sumitar 1:2 uj, legutolsó modell eladó. Str. Florilor 18, 13—14 között. Tkv.

ELADÓ egy Underwood irodai irógép, számozógép, stopper óra, 46 cm. magas Ezüst Kupa, középtermetre férfi fekete ruha. Cim Jókai-utca 2. I. 17. 3898

KÖNNYÜ ágyjáróka olcsón eladó. Szondi-u. 7. Tkv.

GYERMEKKOCSI, mély, jó állapotban eladó. Postakert-u. 6, II-ik emelet 10. Tkv.

ELADÓ minden elfogadható áron egy ujonnan festett fél háló, iróasztal, szabászasztal, sezlon. Filimon 9. (Strand mellett) 3838

ELADÓ modern kétszemélyes rökamié és csónakos varrógép. Marinescu 14. 3890

MODERN oszlopkályha eladó. Calea Marat 3, (volt Levente). 3887

ELADÓ vadonatuj keresztelő takaró, füles gyapjusapka kesztyüvel és több apró gyermekruha, nagy cserép asparagus, gyönyörü meggypiros damentuch kabát. Kogalniceanu-utca 7. 2—4 között. 3891

ELADÓ diófurniros kétszemélyes rökamié. Árpád-ut 17. 3889

STANDARD rádió eladó. Majálisutca 12. 3892

PHILIPS szuper telepes rádió, női neszeszer eladó Rosetti 26. 3897

RÁDIÓHOZ jó karban villanypatefont veszek. Érdeklődni Molotov-u. 19, Lukácsnál, 6—7 között. Tkv.

ELADÓ 175-ös Jawa Motorbicikli jó állapotban olcsón. Holczer, Majális-ú 31. Vasárnap 8—11-ig. Tkv.

SÜLLYESZTÖS Singer varrógép eladó, Rákóczi-u. 38, 3—6 között. Tkv.

EGÉSZEN jókarban levő hintaszék sürgősen eladó. Málnássy, Dózsa György 16. 3884

SINGER varrógép, ebédlő, háló, fotelek, diványok eladók. Dózsa György-utca 16, emeleten. 3884

MOTORKERÉKPÁRT 98—200 cm³ modern kifogástalant veszek. Bethlen-utca 18. 3884

BALLONT, télikabátot, ruhaneműt legmagasabb árban veszek. Hirsch, Bolyai-utca 4. 3884

JÓKARBAN levő női kerékpár eladó. Forduló 6. ajtó 7. 3883

ELADÓ egy kétkerekü talyiga. Hajdu 6. 3882

ELADÓ hármasszekrény, tükör, ágy, festett toalet. Berkovitsnál, Dózsa György 22. 2—4-ig. 3871

FÉRFIÖLTÖNY jókarban eladó. Malom-utca 27. szám, Kissné. 3872

ELADÓ iker sportkocsi, ugyanott középtermetre jókarban levő sötétszürke férfiruha. Cantemir-utca 18. 3874

ARAGÁZKÁLYHÁT veszek. Boldog-utca 14, 2—4 óra között. 3876

UJ dióháló harmincezerért eladó. Mikes Kelemen 8, hátul az udvarban. 3877

KERESEK gyerek feles kerékpárt, esetleg elcserélném férfi kerékpárral. Cim a kiadóban. 3879

ÜRES ládák eladók. Cartea Rusă könyvüzletben. 3869

LEICA ½ Summitar lencsével eladó. Türr István 4, d. u. 1—6-ig. 3868

SÜRGÖSEN eladók: jégszekrény, sezlon, szőnyeg, asztal, csillár, irattáska. Boldog-utca 17, ajtó 3, délután 4—7-ig. 3860

STINGL rövid zongora eladó. Sindicatelor 5, emelet, Munkás Mozgó mellett. 3859

ELADÓ szépkivitelü lakkcsiszolt konyhaberendezés, kétajtós ruhaszekrény, diófurniros toaletek, asztalok, székek, fiókos gyerekágy. Roosewelt-utca 3. szám. Óvárban. 3856

500-AS Zündapp motorkerékpár jóállapotban eladó. Racovita (volt Erzsébet-ut) 8. I. 5. 3846

INGATLAN—LAKÁS

DÉVA, A. VLAICU 34. ház eladó. Cim: Fábiánné, Kolozsvár, Molotov-utca 30. 3818

ELADÓ 1x2 szoba komfort, 1x2 szoba konyha, vagy 3 szoba komfortos uj ház. Vétel esetén beköltözhetők. Cim a kiadóban. 3866

ELADÓ öröklakás központban, beköltözhető szoba konyha, előszoba, mosdó, esetleg szatmári ingatlannal elcserélhető. Érdeklődni Kolozsvár Lengyel, Árpád-ut 19. 3862

BEKÖLTÖZHETŐ családi ház eladó. Érdeklődni Vörös Hadsereg 63. szám. 3861

KISPESTEN 2 szobás komfortos ház eladó. Miskolci ház elcserélhető kolozsvárival. Klinikák közelében ötszobás komfortos ház, telkek, gyümölcsösök, 2 szobás bekötözhető öröklakás eladó. Mezey ügynökség. Dózsa 16. 3884

ELCSERÉLNÉM belvárosi kétszobás, összkomfortos lakásomat kétszobás, összkomfortos házzal és kerttel. Vételárkülönb-éget fizetem. Értekezni „Transilvania" iroda, Szabadságtér 19. Tkv.

VENNÉK egy szoba komfortos házat, vagy öröklakást, esetleg elcserélném kétszobás modern házammal. Budai Nagy Antal 131. 3807

ELADÓ sürgősen, beköltözhető kisebb kertes családi ház. Holló-utca 8. szám. 3867

NYARALÁS előtt — nyaralás után a dolgozó nő arcbőrét olcsó nyári áron rendbehozza: Dr. Berényi kozmetikus. December 30-utca 2. (Unió) 3816

MENYASSZONYI ruhák, fátylak, koszoruk kikölcsönzése. „Dáhlia", Horea-ut 35. Tkv.

HASZNÁLT párnáját és dunnáját molytalanitjuk, tisztitjuk. Tollat veszek és eladók. Friss bánáti pihe érkezett. Hella papirnáruház, Baritiu 16. Tkv.

HUSZONÖT lejért képkeretet üvegezve készitek. Nagy választék. „Unitas" Horea-ut 35. 3890

GYERMEKFELVÉTEL — pillanatképsorozat — biztos siker. Sárdi müterem, Dózsa 16. 3884

ELCSERÉLNÉM Kolozsváron levő varrógépemet budapestivel. Cim a kiadóban. 3850

VARRÓNŐ legkényesebb izlésnek megfelelően kosztümöt, ruhát jutányosan készit. Fürdő-utca 16. I. 3863

ÁLLÁST KERES

VARRÓNŐ házhoz megy több évi gyakorlattal. Árpád-ut 69. balra. 3895

PERFEKT szakácsnő állást keres. Cimeket a kiadóba „Perfekt" jeligére. 3864

FIATAL házaspár keres fél, esetleg egész napra kisebb házimunka elvégzéséhez rendes családból való fiatal leányt. Cim: Magyarosi, Árpád-ut 48. 3858

ÁLLÁST KAPHAT

GYERMEKSZERETŐ, megbizható, becsületes bejárónőt keresek 7—4-ig. Szondi-utca 7. Tkv.

KERESEK perfekt szakácsnőt Berthelot (Eötvös)-utca 13. Tkv.

KÜLÖNFÉLÉK

MENYASSZONYI koszoruk, fátylak, ruhák kikölcsönzése, eladása ORCHIDEANÁL, Dózsa György-u. 22. Tkv.

GYERMEKKÉPSOROZAT Sárditól. Fényképészeti Müterem, Dózsa-utca 16. 3736

R. P. R.
Judecătoria Populară Urbană Cluj.

Dosar Nr. 2313—1949.

CITATIE.

Nr. 2313, anul 1949, luna Iunie, ziua 8.

In virtutea art. 291 din Codul de procedură Civilă.

Dl. **Girsik** Iuliu, domiciliat în comuna Budapesta Str. Ráday Nr. 32, Ungaria, este citat la aceastã instanţă, Camera Nr. 5, pentru ziua de 7 luna Iulie 1949, ora 8 în calitate de pârât în procesul de divort, înaintat de recl. Girsik Ecaterina.

In caz de neprezentare judecata se va face în lipsă conform art. 302 din Codul de procedură civilă.

Preşedinte, judecător, **ss. Perju.**
L. S. p. Grefier, **ss. Pardy Ileana.** 3873.

SEMMI nem vészel,
MINDENT összegyüjt.
DAC
ÁLLAMOSITOTT VÁLLALAT.
Megyei központok által összegyüjt bármilyen hulladékot, amely ipari nyersanyagként szolgál:
VASAT, ÖNTÖTTVASAT, VÖRÖSREZET, SÁRGAREZET, BRONZOT, CINKET, ÓLMOT, ALUMINIUMOT, GUMMIT, CSONTOT, RONGYOKAT, GYAPJU-, PAMUT-, LEN-, KENDER-, SELYEM-HULLADÉKOT,
valamint
ÁLLATI GYAPJUT, BŐRT ÉS SZÖRÖKET
Értesitéseket a fővárosban tel. 6.20.43
Kolozsvár, Gyufagyár-utca 3 szám

Taxa postală plătită în numerar conf. aprob. Dir. Gen. PTT No. 223.204/43. GRAFIKAI UZEMEK KOLOZSVÁR, BRASSAI-UTCA 7. SZÁM. Nr. ord. Cluj. 356.